

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES

PASSIÓ DE GRACIA, 24. BAIXOS.—TELEF. 1451-A.

BARCELONA, dimarts, 14 de novembre de 1922

TALLERS D'IMPRESSA

CARRER DE BARBARA, 11 I 13.—TELEF. 1010

EDITORIAL

Informació per a provincies

Declarem que ens fa vergonya el veure tan sovint la Premsa de Barcelona dedicant planes enteres i amplísimos títols a la informació de Madrid. Cada vegada que un incident, petit o gros, es produeix a Espanya, les agències periodístiques aboquen damunt la Premsa catalana una gran riada de telegrames i de telefonemes, de conferències telegràfiques i conferències telefòniques. I encara, d'algun temps ençà, gairebé han desaparegut dels nostres diaris aquelles "cartes de Madrid" que abans publicaven fins els periòdics catalanistes.

Aqueixa abundància excessiva de la informació espanyola és una de les moltes formes d'invasió que Catalunya sofreix. No podem estranyar que els periodistes de Madrid, creient que les coses que interessin allí també interessin aquí en igual mesura, ens inundin amb informacions i amb tota mena de retalls de la Premsa madrilenya. La cosa que comença a fer-nos estrany és la resignació dels diaris barcelonins a fer de paret de cantonada on els altres clavin tots els pasquins i totes les notícies que els sembli bé.

Dia per altre, i sovint alguns dies seguits, veiem la Premsa de Barcelona dedicant llarg espai als extractes dels articles de la Premsa de Madrid. Els parers de tots els diaris i diariets de la capital d'Espanya són reproduïts en els diaris de la capital de Catalunya. En la gran majoria dels casos, els textos madrilenys són anodins o insignificants. Cap raó d'interès informatiu ni justificació llur publicació a la Premsa barcelonina. Succedeix amb freqüència que l'espai dedicat pels nostres diaris a la reproducció dels extractes d'articles de la Premsa madrilenya manca per a la publicació de notícies catalanes. Per una rutina que cal abandonar, els diaris barcelonins, que a cada punt deixen per un altre dia la inserció de notícies o d'articles relatius a Catalunya, no gosen mai a suprimir o a retirar trossos més o menys extensos de la informació de Madrid.

Els diaris de Barcelona no acostumen a reproduir, ni a títol informatiu, els extractes dels articles de la Premsa local. Menys encara hi ha a Madrid el costum de reproduir els extractes dels articles de la nostra premsa. I quan un diari madrileny, "El Sol", reproduïx, sistemàticament, articles íntegres de "La Veu de Catalunya", tothom comprèn que és degut a un tracte o a un contracte. Si els corresponents barcelonins dels diaris madrilenys remetessin a aquests, quotidianament o dia per altre, els comentaris de la Premsa de Barcelona, ben aviat els dirien que aquesta mena d'informacions no interessaven a Madrid.

Les agències periodístiques de la capital espanyola ens serveixen una informació per a provincies. Mentre Catalunya ha estat, espiritualment, una terra provincial, un satèl·lit del sol d'Espanya, el caràcter d'aqueixes informacions estava justificat. Servien des de Madrid a la Premsa barcelonina el plat informatiu corresponent a una humil taula provincial. Però avui que la major i la millor part dels catalans se senten homes de la nació pròpia i no pas súbdits colonials de la nació dels altres, la persistència d'aquest caràcter de les informacions que ens trameten les agències de Madrid, és un greuge o almenys una inconveniència.

No cal pas cap acord comú entre els diaris de Barcelona per a deixar de servir de paret de carrer als cartells informatius que des de Madrid ens remetien. El sentit periodístic és suficient per a fer veure l'intolerable abús de les agències madrilenyes. Aquestes, volent-ho o no, fan servir la Premsa de Barcelona d'instrument de publicitat i de propaganda de la política i dels interessos espanyols. I en lloc de pagar-nos el servei que els fem, ens el cobren a bon preu. Són ells, són els polítics d'Espanya, els que tenen interès en la publicació i en l'inflament de determinades notícies. A nosaltres, els catalans, tot això ens interessa molt poc o no ens interessa gens.

El públic català, o una gran part dels lectors catalans, donen ja la lliçó merescuda als diaris de Barcelona que dediquen columnes i més columnes als esdeveniments de la política espanyola. Si aquelles col·legues nostres que cedeixen un metre quadrat de paper al miting de la concentració liberal a Saragossa, per exemple, fessin una enquesta entre els respectius subscriptors per a saber quants n'hi ha que se'n han empassat la ressenya, es trobarien amb un tant per cent petitíssim. Moltes vegades, les notícies de Madrid que publiquen els diaris de Barcelona només les llegeixen els tipògrafs que les componen i el corrector de proves de la impremta.

Per la nostra banda, ens esforcem a contrarestar aquest lleig provincialisme de la informació que ens serveixen les agències de Madrid. La millor manera d'aconseguir una rectificació del caient provincialisme d'aqueixes informacions, consisteix a reduir-les a una extensió moderada, que generalment és la desena part de l'extensió primitiva, i en suprimir aquelles notícies que per a nosaltres no tenen cap valor. Tots els periodistes saben que van diàriament al cove un cert nombre de gasetilles locals. Amb igual raó haurien d'anar-hi moltes notícies de Madrid d'aquelles que no fan per casa.

CARNET DE LES LLETRES

ENQUESTA A L'ENTORN DELS JOCS FLORALS

El jove escriptor empordanès E. Isern i Dalmau diu:

"Els Jocs Florals de temps hà que són una valor negativa, a Catalunya. No tenen sentit crític ni, el que és pitjor encara, sentit moral. Fora de l'espectacle de festa major i alguna anècdota poc elegant, no queda quasi res més de la seva celebració. Cal reconèixer, però, que hi ha excepcions i que, abans d'ara, menys prostituts, havien fet algun bé.

Si no poden regenerar-se prompte serà millor que es suprimeixin; respectant els tradicionals, com els de Barcelona i Girona, i els que tenen un relleu de modernitat austera, com els de l'Empordà.

Per la meua part, de continuar com ara, no oblidaré, en absolut, a cap premi, a no fer en els esmentats.

Creo que la joventut, hauria d'intervenir un xic més del que intervé en els Jocs Florals, privats alguns abusos de primaris, com, per exemple, que senyors que ocupen càrrecs de relleu en el Consistori resultin premiats, la qual cosa és excessiu.

També, s'hauria de tractar la qüestió dels Jurats, que crec essencial. Em sem-

bla bé la proposta de Millàs-Raurell en aquest sentit i en el de crear concursos amb premis importants, sempre que un mateix premi no pogués ésser guanyat per un mateix autor en el termini de cinc anys, així quedarien totes les esperances ben cobertes.

Per bé de Catalunya és necessari que no continuïn per més temps els Jocs Florals com una plaga".

L'il·lustre crític Alexandre Plana ha respost:

"Tots hem convingut en que Catalunya és un poble abundós en poetes i adue en poesia. A penes és un dels pobles on la poesia—i de retruc els poemes—son tinguts en un trist concepte vers la majoria del públic. La profusa celebració de Jocs Florals—intercalant-se en els esdeveniments de l'estiu o en els programes de les Festes Majors—ha contribuït virtualment a aqueix desprestigi, perquè el públic (que en un lloc per cent respectable efectua les operacions de compra i venda) veu que es fa una mala pagada de l'escriure i llegir poemes. Abans de l'era dels premis en metl·lic, la poesia podia ser apreciada al menys com un esport.

Caldrà, per tan, la supressió radical dels Jocs Florals de tota mena o bé donar-los una organització nova. Jo proposaria les següents normes. Primera: Una federació de tots els Jocs Florals amb concentració dels premis en metl·lic que permetés reduir a quatre el nombre de

HORRIBLE CATASTROFE

La República de Xile somoguda per un terratrèmol

El fenòmen ha durat en total tres hores quaranta minuts

Onades de 70 metres es precipiten contra el litoral. Poblacions i ports destruïts. El moviment es produeix en una extensió de 2.400 kilòmetres i es registra als observatoris de tot el món. Les víctimes son incalculables. Més de 1.000 morts

Santiago de Xile, 12.—Els aparèlls sísmics registraren un anit passada un terratrèmol que durà dos minuts a Santiago de Xile i quatre minuts al Nord de Xile.

El mar estava molt agitat a tota la costa fins el Nord de Xile, aixecant-se en alguns llocs onades veritablement gegantines.

Buenos Aires, 12.—El terratrèmol que se sentí el dissabte al migdia i les observacions sísmogràfiques registrades i publicades per l'observatori foren suposar que havia tingut lloc una catàstrofe a la cordillera dels Andes. En aquesta capital el terratrèmol no causà dany material, limitant-se a interrompre la marxa dels rellotges de torre i paret i causar avaries a les línies elèctriques, telefòniques i telegràfiques.

La confirmació que la sotragada sísmica havia tingut molta importància en el Noroest de l'Amèrica del Sud no es feu esperar.

Els despatxos que arriben de Santiago de Xile permeten reconstruir les diferents fases de la catàstrofe, que ha devastat el país. Amb tot no és probable que mai arribi a saber-se la importància dels perjudicis materials ni el nombre de morts.

Malgrat d'això és ja cosa indubtable que han mort moltes centenars de persones. El nombre de ferits és també importantíssim i les pèrdues materials immenses.

El territori més castigat pel terratrèmol està situat aproximadament en un radi de descent kilòmetres de Santiago, en direcció al Pacífic.

A Santiago s'han rebut notícies de més contrades del Nord, en les quals es parla de més d'un centenar de morts.—Havas.

NOMEROSOS VAIXELLS SOBRE LA COSTA -- EXTENSIÓ DE LA CATASTROFE

Buenos Aires, 13.—Un telegrama d'Antofagasta diu que el terratrèmol s'extengué per tot el país entre Iquique i Valdivia, i a tota la costa xilena de Nord a Sud, o sigui paral·lelament als Andes, o sigui en una longitud de 2.400 kilòmetres. El terratrèmol es feu sentir també cap a l'Est fins a l'Atlàntic.

A Antofagasta, ciutat de 40.000 habitants, centre de l'exportació de nitrats, la marea que seguí el terratrèmol llençà sobre la costa nombrosos vaixells. La ciutat quedà completament inundada.

Se suposa que hi ha nombroses víctimes; moltes més de les que fins ara es coneixen.

A totes les poblacions del litoral properes a Antofagasta les onades es precipitaren d'altures enormes, destruint pobles enters.—Havas.

COM OCORREGUE EL FENOMEN TRES HORES D'HORROR

Santiago de Xile, 13.—Comuniquen de Coquimbo que la mar-

feses anyals. S'en celebraria una cada trimestre en la vila federada que la sortenyals.—Segona: Les reines de la festa pagarien, per a fer-ne una indemnització de 1000 a 5000 pessetes, en proporció al cens de la vila, i les damiselles de la Cort d'Amor una contribució de 100 a 500 pessetes.—Tercera: Les poësses premiades a cada concurs s'editarien prèviament en un volum, l'adquisició del qual fóra obligatòria als assistents a la festa.—Quarta: Cap premi fora inferior a 500 pessetes.—Quinta: Els individus del Jurat qualificador, ultra les despeses cobertes pel viatge i estada, tindrien dret a una comissió d'un 10 per cent.

Aquestes normes o unes de semblants farien veure al públic que la poesia és una cosa seriosa i els poëtes guanyarien una dignitat professional que un premi de cinquanta pessetes mai els podrà donar. Tingui's en consideració que parlo dels Jocs Florals des del punt de vista de la llur eficàcia, és a dir, de les seves relacions amb el públic. La qualitat de la producció poëtica no hi té—Noat és Déu—res que veure".

rea que envai el port matà cent persones.

Abans de la mitja nit una sèrie de violentes sotragades després a tots els habitants, produint-los un pànic indescriptible. La població, esverada, es refugià a les altures veïnes.

El mar es retirà dues vegades més enllà del límit de la marea baixa; però després una immensa onada, d'una alçada de seixanta metres es cerní sobre el litoral, entre Coquimbo i La Serena, devastant-ho tot per complet i causant enormes perjudicis. Un barri enter fou escombrat per l'onada.

El terratrèmol durà tres hores quaranta minuts, en un radi de mil descent kilòmetres, coincidint amb el pas pel meridí central del Sol d'una faca del mateix i havent fet durant tot el dia la calor més intensa de l'any.

El tem que en altres regions veïnes el fenomen sísmic hagi causat altres desastres.—Havas.

Buenos Aires, 13.—Es reben notícies del terratrèmol que ha devastat algunes contrades de Xile. El territori més castigat està situat en un sector de 200 kilòmetres des de Santiago. A Santiago hi ha hagut més de cent morts. A tota la part Nord del país els ports han estat arrasats per onades monstruoses, especialment a Coquimbo i La Serena. En aquest darrer port foren inundades algunes cases, morint més de 60 persones que hi havia dintre.

Poc abans de les dotze de la nit el mar avançà uns 200 metres terra endins, causant grans danys a les cases del litoral de Coquimbo, Antofagasta i Caldera.

Els perjudicis ocasionats pel terratrèmol foren també importants a Copiaco, on han desaparegut algunes famílies.

Només a Copiaco moriren més de 100 persones, a les que hi ha que sumar les víctimes de Coquimbo i La Serena. En aquest darrer punt s'esfondraren alguns edificis. El terratrèmol s'extengué a tot el país, entre Iquique i Valdivia, a tot el litoral xilè del Pacífic, paral·lelament a la cordillera dels Andes i en una longitud de 2.400 kilòmetres.—Radio.

ELS PORTS DESTRUÏTS ONADES DE 70 METRES D'ALTEURA

Buenos Aires, 12.—Comuniquen de Santiago de Xile que quasi tots els ports del Nord han quedat destruïts per l'onatge gegantí que ha seguit al terratrèmol. Les poblacions que més han sofert a conseqüència de la marea han estat Coquimbo i La Serena.

Un despatx de Coquimbo diu que després de les sotragades sísmiques hi ha saltat el mar quatre vegades damunt dels barrils dels voltants del port, destruint innumerable cases i matant a les persones que es trobaven dintre.

Les onades es precipitaven per sobre els carrers des d'una altura de 20 a 70 metres, amb un soroll espantós. La marea matà unes 60 persones i causà innombrables ferits.—Havas.

MÉS D'UN MILER DE MORTS ES TEM UNA EPIDEMIA

Valparaíso, 13.—A causa de l'extraordinari nombre de cadàvers que no han pogut ésser enterrats es tem la declaració d'una epidèmia. La part nord de Xile ha estat la més castigada pel terratrèmol, pujant el nombre de morts a més de set centes. Els ferits són molts centenars.—Radio.

300 MORTS A LA REGIÓ DE VALLANERA

Santiago de Xile, 13.—El terratrèmol del divendres causà la mort de 300 persones a la regió de Vallanera. Manquen detalls de les altres regions on arribà el terratrèmol.—Havas.

(Segueix a la pàgina 4).

NOTES D'ITALIA

El país de les dues banderes

Milà, novembre, 8.

No recordo en aquest moment en quina història del setge de Roma per les tropes de Garibaldi he llegit que els romans assetjats tenien amagats dos jocs de banderes, la bandera papal i la bandera italiana de la casa de Savoia per hissar la que convingués segons qui triomfés en el setge. Com que guanyà Garibaldi, el dia de la seva entrada a Roma, pogué convèncer's que la població romana havia estat fidel a les nobles idees d'Itàlia una. Si el Papa havia triomfat s'hauria pogut passejar confiadament entre les banderes de la seva Roma addida.

Aquesta picant anècdota és avui d'una extraordinària actualitat. Com s'explica l'enorme popularitat del feixisme? Com s'explica que essent el feixisme un fenomen típicament conservador els obrers flanquegin el moviment? Jo comprenc molt bé que l'aventurer, que el fill de l'industrial, que l'home que ha nascut per a ésser diputat en qual-sevol situació s'insorrigui al fascio perquè és una bona cultura sobre la qual exercitar el sentit de conservació i d'invasió. Però l'obrere, l'empleat de 500 llires de sou, les noies de les fàbriques i de les botigues... Es forçós explicar aquesta popularitat per les mateixes raons que dos anys enrera explicoaven la densitat del socialisme i del comunisme. Són els dos jocs de banderes.

Que el socialisme italià era una cosa feble, ho demostra això: que en menys de dos anys ha estat esbandit per l'exclusiva voluntat d'un home. El socialisme, era, malgrat totes les aparències, un castell de cartes. Però, amb aquesta precedència, qui assegura que el feixisme s'en-cantarà gall ni gallina? Qui assegura, sobretot després del comodíssim procediment feixista d'assalt al poder, la permanència de la gent armada a les esquadres i l'impossibilitat d'una deserció en massa al parit del davant? Cal perquè es dongui això, que surti un home que prediqui amb més fúria que Mussolini la salvació d'Itàlia. Ja trobarà si surt gent abundant disposada a fer tots els sacrificis i els estropicis que convinguin. La salvació d'Itàlia donarà indubtablement moltes sorpreses.

La profunditat del feixisme, doncs, fins a quin grau arriba, malgrat la teatral i imponent aparència del moviment? Constatem completament aquesta pregunta ens portaria a desenterrar totes les contradiccions que atravesen l'actual política

italiana. Intenïarem donar ara, la més sortint.

Suposem, per un moment que el feixisme sigui un clam general de protesta contra una política internacional determinada. Quina força hi ha a Itàlia prou potent i vasta sobre la qual edificar un corrent internacional, i per tant, una política? Evidentment hi ha un ressort que no falla mai a Itàlia, avui. Aquest ressort és la francofòbia. L'enorme majoria dels italians té sentiments adversos a França. I bé: el feixisme és un moviment francòfil. Mussolini, abans d'ésser Primer, no havia atacat mai a França. En canvi, havia posat com un dels fins del feixisme l'esquarterament de l'Imperi britànic. Malgrat això, recordeu el primer que feren els feixistes en entrar a Roma: vollar i entrar a l'ambaixada de França.

Aquesta contradicció justifica a bastament el que es pugui creure que no té el feixisme una rel internacional que expliqui el seu clam. Per altra part i dignu el que vulguin els escriptors imperialistes d'aquest país, Itàlia no sent el problema adriàtic, no hi ha, en l'opinió mitja, per Jugoslàvia, un ressentiment ni un odi, i més aviat el que hi ha és una indiferència majúscula que no aconseguen revifar les fulles xenòfobes.

I a la política interior què justifica l'haver armat el país, l'haver prescindit de les normes constitucionals? Es que Mussolini d'un cop de ploma pot portar una més equitativa distribució natural de les primeres matèries i subsidiàriament resoldre el problema dels canvis? Es que les que les qüestions de deutes i reparacions de guerra les pot resoldre Itàlia d'una manera universal, d'esquena als aliats? Es que els Estats Units poden canviar les ratlles de la seva política sobre emigració per la simpatia que puguin els italians tenir per l'Itàlia de Vittorio Veneto i per la roba negra?

Aquestes són avui en realitat les primeres preguntes que es fan els esperits liberals d'Itàlia en retenir de l'estat de entonament en què els precipità el gadall de fets que s'esdevingueren del 27 d'octubre al 3 de novembre. Jo, mentrestant, pensava que Itàlia donarà per acabat el seu aprofitatge polític el dia que els polítics no obliguin a la gent a tenir dues banderes, el dia que s'acabi la guerra entre polític i poble, el dia que els polítics deixin de banda la seva ingenuïtat maliciosa i el poble pugui prescindir de la malícia infantil.

JOSEP PLA

Full de dietari

Dialog dels "amateurs" després del partit "Barcelona"-"Espanya"

A.—Has vist quina cosa més estranya! Aquests xicots del "Espanya", jugant amb un team de barriada font un mal paper i, en canvi, jugant amb el "Barcelona" semblen alguna cosa.

B.—Tens molta raó. I vet aquí un fet que no sembla fortuït, sinó lligat amb tot un sistema de fets semblants. M'explicaré. Jo no soc gens partidari de barrejar la política amb l'esport, però crec no sols lícit, sinó indispensable que s'hi barregi el patriotisme. Em dardria que hi hagués un club socialista i un club sindicalista, un club de dreta i un club d'esquerra etc. En canvi, trobo molt bé que hi hagi un club català i un club espanyol.

A.—Si vols dir que el "Barcelona" representa el nostre nacionalisme i el "Real Club Deportivo Espanyol" el nacionalisme dels altres, m'hauràs de permetre que et faci algunes objeccions...

B.—Fes. En acabat, ja seguiré la meua argumentació.

A.—De primer, penso que en tots dos clubs hi ha barreja de catalans i de no catalans. Segonament, recorda que En Zamora que fa pocs dies formava part d'aquesta pretesa representació catalana, ara ha ingressat a aquella pretesa representació espanyola. En tercer lloc, no oblidis que tant els uns com els altres atraven i retenen els jugadors per procediments que res no diuen al sentiment patriòtic.

B.—Tot això és cert. Però la meua teia, també. Per damunt, de la significació individual dels jugadors i per damunt de llurs vanitats i mistèries, hi ha la voluntat del públic. El públic ha acordat que els del "Barcelona" representen la nostra honor nacional...

A.—El públic pot acordar el que vulgui, però nosaltres, hem de mirar la realitat, prescindint dels mites...

B.—Quina heretgia! Prescindir dels mites! Creure que els mites no són una realitat tan forta com qualsevol altra! Amic meu, d'una empena acabes d'enderrocar la base de totes les religions.

A.—Bé. Sospito que acabem d'entrar en un cul-de-sac. No ens posarem d'acord. Passem per damunt d'aquesta divergència i seguim l'argumentació que havies començat.

B.—Simplement volla dir que la transfiguració de l'"Espanya" davant el "Barcelona" és un fenomen tot semblant a la transfiguració d'Espanya davant Catalunya.

Vet aquí un Estat de bona grèia que admet amb aquella resignació que els seus legítims solmesos solen designar amb el nom gens eufònic de "puchorra", totes les contrarietats interiors i exteriors per vexants que siguin: Però, tan bon punt Catalunya es redreça una mica, el team hispànic fa el seu paper.

A.—En canvi, jo et diré una altra cosa. Els davanters del "Barcelona", en el darrer partit, m'han recordat certs moments feliços de la nostra política parlamentària.

Una gran combinació, passades emocionants dribblings maravellosos... però, goals pocs.

B.—No t'ho vull negar. Jo, tanmateix, soc barcelonista i faig vots pel seu triomf, que m'ho avessat a considerar com un triomf propi.

A.—I jo igual. Això és oport.

CARLES SOLDEVILA

FINANCES I COMERC

SESSIO DE BORSA

del 13 novembre de 1922

BORSA MATI

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Interior	70.75			70.75
Nord	68.40	68.50	68.40	68.50
Alacant	68.40	68.40	68.30	68.30
Andalusia	57.40	57.20	57.00	57.00

BORSA TARDA

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nord	68.50	68.55	68.45	68.50
Alacant	68.35	68.35	68.33	68.30
Andalusia	57.30	57.35	56.90	57.00
Orense	17.60	17.65	17.40	17.40
Colonias	64.75			64.75
Puigades	19.75			19.75

Cotització oficial de la Borsa de Barcelona

DIÀ 12 DE NOVEMBRE DE 1922

RENTES DE L'ESTAT

Denominació	Tipus	Tipus	Tipus
Interior 4 1/2 %	70.75	70.75	70.75
Exterior 4 1/2 %	68.40	68.40	68.40
Alacant 4 1/2 %	68.40	68.40	68.40
Andalus 4 1/2 %	57.40	57.40	57.40

APORTACIONS I REPARTICIONS

Denominació	Tipus	Tipus	Tipus
Interior 4 1/2 %	70.75	70.75	70.75
Exterior 4 1/2 %	68.40	68.40	68.40
Alacant 4 1/2 %	68.40	68.40	68.40
Andalus 4 1/2 %	57.40	57.40	57.40

BORSA DE MADRID

Interior comptat	70.45
Idem fi de mes	00
Amortitzable 4 per 100	90
Idem 5 per 100	97
Exterior	86
Banc d'Espanya	582
Idem Espanyol de Credit	000
Idem Rio de la Plata	232
Tubaca	247
Sucres preferents	58
Idem ordinaries	00
Cedulas	89.89
Nords	060
Alacant	242
Francas	42.15
Libres	29.78

Mercat de Llotja

Gran força	70
Blanca extra	66
Corral	63
Superior superior	60 i 61
Varens arribats: Nord	25
Alacant	10

CEREALES

Blat de moro (Plata vell)	97.25
Civada Extremadura	25
Idem	24
Ordí	24
Faves	47
Idem	47
Faves Marrons	48
Idem	48
Veves	48
Idem	48
Veves de Sevilla	48
Idem	48
Veves de València	48
Idem	48

BANG DE CATALUNYA

BARCELONA

CENTRAL: Rambla dels Estudis, 4

AGENCIES: Número 1, Creu Coberta

Número 2, Sant Andreu, 248

Número 3, Salmeron, 111

VALORS - CUPONS

GIR - CANVI - BARCA

Apartat de Correus, 531

Direcció Telefónica

CATALONIA BANK

Mercat regulador d'Inca (Mallorca)

Amellets	a 230 pessetes
Negres blanques	a 70
Ferols	a 72
Garrotes noves	a 12.75
Figues per a cantinella	a 24
Idem per a cantina	a 4 la caixa de 10 quilos
Idem bordissot	a 5.50 idem
Ordí	a 37
Civada	a 38
Cigrons	a 33
Blat de moro	a 30
Tot els 100 quilos	
Polpa d'albacor	a 20 pessetes caixa
Porcs	a 21 a 22 la rova
Safra	a 3.70 l'uncia

Per a evitar i guarir la Sífilis

per DOCTOR SERRALLACH. Llibreria i autor, Polayo, núm. 40.

Cambrà de Comerç i Navegació de Barcelona

La Cambrà Oficial de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat erigida l'atenció dels seus electors i associats sobre la R. O. del ministeri de Finances del 4 d'aquest mes, publicada a la "Gaceta" del 5, en la qual es disposa que, fins que el Govern ho determini expressament, no procedeix l'aplicació de l'apartat C. de la segona, del número segon de la tarifa segona de l'article quart de la llei reguladora de la contribució sobre les utilitats de la riquesa mobiliaria, ni reclamar per ara els documents en els quals consten aquestes utilitats que en altres casos haurien servit de base de liquidació de la contribució substituïda; resultant, doncs, terminantment declarat que no s'aplicarà per ara la contribució d'utilitats als comerciants individuals; més com subsisteix el recàrrec sobre la contribució industrial i de comerç del 10 % del 50 per cent, segons els casos, tots aquells contribuents que tinguin dedicat a llur negoci un capital que excedeixi de 100.000 pessetes, o no realitzin un volum global de vendes superior a 250.000, o el terme mig del nombre d'obres dels quals en els negocis que determinin la impositió excedeixi de 50, descomptant els treballadors a domicili, o, finalment, aquells que paguin quotes per industrial que sumades excedeixin de 1.500 pessetes, es troben a la obligació dels elements de gir i producció que acaben d'expressar-se.

La Cambrà de Comerç davant els dubtes motivats per les disposicions sobre aquesta matèria i per evitar o almenys atenuar els perjudicis, molèsties i dificultats que podria portar l'aplicació de tals disposicions, especialment la de la R. O. de 29 de setembre últim, interposà el ministre de Finances, alhora de la publicació d'aquesta R. O., que es dictessin disposicions per concretar clarament i fer viables els preceptes en qüestió, tant pel que atany a la presentació de declaracions com a l'aplicació de sancions, a la falta des de la qual hagin de considerar-se exigibles els nous deures dels contribuents i a la forma en que aquests deuen dur el compte i raó dels seus negocis als efectes tributaris.

El ministre de Finances encara no ha resolt les qüestions plantejades per la Cambrà de Comerç i Navegació de Barcelona.

El Dr. M. Cusi i Vidal

Especialista en les afeccions de la gola, nas i orelles, de l'Hospital de la Santa Creu, ha traslladat la seva consulta al Passatge de Gràcia, 83, pral. Telèfon. 3274 A. Visita: d'11 a 1 i de 4 a 6.

Dr. BOADA

Mals de la pell. Vies urinàries. Raig X. Corta Catalanes, 642, de 2 a 4. Clínica de Sant Pau, 44 de 7 a 10

Dr. Montaña

dels Hospitals de París. Pell i venen. Sant Pau, 29, principal 2.

S'ha posat a la venda el

DIETARI CATALÀ

Llibre diari de caixa i indicador de Catalunya, per a l'any 1923 (segon de sa publicació)

PROPIETAT DE

EDITORIAL CATALANA, S. A.

SALVADOR BONAVIA

Conté mapes i plànols de la Nació Catalana

Interessant a les famílies, Comerciants, Industrials, Propietaris, Banquers, Propagandistes, Empressaris, etc., etcètera

Edició única d'UN DIA EN PLANA, . . . 3.50 ptes.

No confongueu aquest DIETARI amb cap més

DIPOSIT:

EDITORIAL CATALANA, S. A. SALVADOR BONAVIA

Escudellers, 10 bis Tapineria, 13, llibreria

BARCELONA

Valxells entrats

Vapor espanyol "Roy Jaime II", de Mahó, amb càrrega general. Amarrat moll de Murada. Consignatari, Amengual.

Vapor alemany "Messina", de Hamburg i escales, amb càrrega general i onze passatgers. Amarrat moll de Barcelona Sud. Consignatari, Riera i Torradella.

Vapor anglès "Victorian Transport", de Rosario Santa Fe, amb cereals. Amarrat moll de la Quarantena. Consignatari, Mac Andrew.

Vapor francès "Onet Iquon", de Casablanca, amb fostat. Amarrat moll de San Bertran. Consignatari, Villaverde.

Pailebot espanyol "Valentina", de Mahó, en llast.

Vapor noruec "Bro", de Boston, amb patates. Amarrat moll de Barcelona Nord. Consignatari, H. Enberg.

Veler danès "Polarstjernen", de Reijavik, amb bacallà.

Vapor espanyol "Marin", de la mar, amb peix. Amarrat moll de Llevant. Consignatari, Freixas Hermanos.

Vapor espanyol "Cabo Toriñana", de Marsella, amb càrrega general. Amarrat moll del Rebaix. Consignatari, Ibañeta i Companyia.

Pailebot espanyol "Júpiter", de Mahó, amb càrrega general.

Vapor espanyol "Jaume d'Urgell", de Santa Creu de Tenerife, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya Sud. Consignatari, "Franco-Española de Navegación".

Vapor espanyol "Calderón", de Glasgow, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona Sud. Consignatari, Mac Andrew.

Vapor espanyol "Cefirino Ballesteros", de Gijón, amb carbó. Amarrat moll de Ponent Nord. Consignatari, Ballesteros.

Pailebot espanyol "Jaime", de Palma, amb càrrega general.

Pailebot espanyol "Hermosa Beatriz", de Palma, amb càrrega general.

Vapor danès "Denstad", de Port Talbot, amb carbó. Amarrat moll del Morrot. Consignatari, J. Campos.

Valxells sortits

Vapor espanyol "Cabo Tres Forcas", amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol "Alberto", amb càrrega general, cap a Corcubión.

Vapor espanyol "Tintoré", amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor espanyol "Cullera", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Canalejas", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Roger de Flor", en llast, cap a Burriana.

Vapor anglès "Reduth", en llast cap a Hueiva.

Vapor danès "Ebro", en llast, cap a València.

Vapor espanyol "Iturri Ripa", en llast, cap a Tarragona.

Vapor espanyol "Roy Jaime II", amb càrrega general, cap a Mahó.

OBSERVACIÓ METEOROLÒGICA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

DIÀ 12 DE NOVEMBRE DE 1922.

Hores d'observació: 7, 10, 19

Baròmetre a 0 m i al nivell de la mar, 760.8; 760.7; 760.7.

Termòmetre sec, 11.4; 15.6; 13.3.

Termòmetre humit, 0.6; 11.0; 9.7.

Humitat (centèsimes de saturació), 79; 88; 64.

Directes del vent, ENE; SSE; ENE.

Velocitat del vent en metres per segon, 6; 7; 3.

Estat del cel, núvol; quasi serb; quasi serb.

Classificació de núvols, stratus-cumulus; stratus-cumulus; stratus-cumulus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima, 15.7.

Mínima, 11.4.

Màxima arran de terra, 9.7.

Oscil·lació termomètrica, 4.3. Temperatura mitja, 12.4.

Previsió aèria, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0.0 mil·límetres.

Recorregut del vent en igual temps, 399 quilòmetres.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Barcelona: Dues pessetes al mes. Provincials, 750 pessetes lres mesos; 15 els sis; 30 un any.

Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

Per a prosseguir la constitució de la Lliga dels Drets de l'Home, es convoca als representants de les cinquanta nov entitats que amb llurs vots adoptaren l'acord de que la denominació fos: "Lliga Espanyola dels Drets de l'Home.—Secció Catalana", pregant-se també que quan les entitats de caràcter progressiu estiguin conformes amb el transcrit acord, se serveixin enviar llur representació per a prendre part a l'esmentat acte, que tindrà lloc el propi diumenge, dia 19, a les onze en punt del matí, a la sala de descans del Teatre Còmic.

Taquigrafia Catalana

Mètode publicat per l'Acadèmia de Taquigrafia de Barcelona. Acaba de sortir. Preu, 350 pessetes.

RESTAURANT ROYAL

Saló de Te

cada dia té dansant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana d: 9 a 11.

LA GARZA.—Cafè selecte i pur

Avui dimarts, dia 14, a les sis de la tarda, el doctor Wennberg donarà a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, la sisena conferència del curs sobre Orientacions científiques per a prescriure el règim alimentici en la infància.

CORDILLERA

Vi blanc, 0.75 amp. lit.

Cellers ARMO & MARISTANY

PARAQUES CARDUS

Portaferrissa, 10

GRANS REBAIXES

de l'1 al 13 del corrent en lots d'olis, casseroles, cassons, pots, etcètera, en alumini classe extra. Llorens Germans, Rambla de les Flors, 30.

El diumenge es feu la repartició de premis a l'Escola de l'Ateneu Democràtic del Districte VII. L'acte tingué lloc a les cinc de la tarda, acabant amb una gentil vetllada pels infants.

ASSORTIT IMMOBILIARI

Abriguets per a nenes

Ramon Rosachs, Portaferrissa, 10, i Consell del Cent, 339, totant a Rambla Catalunya. Mobustó i Francho, Ronda Sant Pere, 10

CADBURY

Bombons : Xocolata : Cacao

ANIS DEL TIGRE

Es indiscutiblement el millor

Les anunciades conferències que donarà el P. Gràcia Martínez, agustí, a la "Lliga contra la Mortalitat Infantil", tindran lloc els dies 22 i 27 del mes que som, al Foment del Treball Nacional (Plaça Santa Anna, 4).

Les invitacions es desperten a la Llibreria Litúrgica, Claris, 15.

La Pinacoteca

Entrada lliure

Exposició de reputats artistes i altres objectes d'art propis per a presents.

Corta Catalanes, 644

JOIES VILANOVA UNIO, 6

El divendres passat va visitar la barriada del Poble Nou una comissió de l'Ajuntament presidida pel tinent d'alcalde En Martí Matons i l'Agustí Escaló i alguns facultatius del Municipi amb els jefes d'Hygiene acompanyats dels metges doctors Gallardo i Novas i del senyor Trallera en representació del senyor governador.

Aquesta comissió fou rebuda

per variis assenyalats propietaris presidits per don Joan Serra Solé, president de la Unió de Propietaris i Industrials del P. N. i es dirigí a visitar una zona de la barriada atalada pels encallaments d'aigües brutes procedents d'indústries i que constitueixen un constant perill per a la salut pública.

Aquesta visita fou un èxit complet, puix que els propietaris i les autoritats es posaren d'acord per a procedir immediatament al sanejament de tal zona, construint-hi les obres indispensables per a l'obertura dels carrers de Navas de Tolosa, Lluís i Espronceda (lloc d'emplantament de la Central Elèctrica).

La notícia ha produït veritable satisfacció per tota la població, i la Junta de la Unió de Propietaris i Industrials que tant veu la seva salut, molt feliçada.

LA GARZA.—Cafè de alta qualitat

PARAQUES CLAPES

Ferran, 14, casa

CARTUJANO

Vi blanc, 0.75 amp. lit.

Cellers ARMO & MARISTANY

Per a dimecres, dia 16, a les deu de la vetlla, la Secció d'Estudis Polítics i Sociats de l'Ateneu Enciclopèdic Popular ha organitzat una vetllada necrològica en commemoració del II Aniversari de la mort d'En Pompeu Gener, de la que cumuran els distingits senyors Cristòfol de Domènec, Boso, Pujolà, Vallès i Santia-go Rusiñol, de fàcil oral o escrita.

S'ha prorrogat fins al 30 del que som el termini per admetre sol·licituds per concórrer al concurs regional d'Hotel, Fondas i Alotjaments, obert per la Societat d'Atracció de Forasters.

COL·LEGIALS

CAVES

IMPERMEABLES

SUPERIORS

CASA ROSICH

Ronda St. Pere, 7

Plaça St. Anna, 9

BARCELONA

Sabó "LA OCA"

QUALITAT SUPERIOR

Fabricant

JOSEP ALERMA.—CATANO

Neumàtics MICHELIN

Nova rebalta 10 per 100

Stock: F. S. Abadell.—Aragó, 239

Avui, a les deu de la nit, amb motiu de la festa major de Sant Martí, tindrà lloc una extraordinària audició de sardanes al Foment Marítim (Provença, 547), a càrrec de la primera Cobla Barcelonina.

LA GARZA.—Exquisit cafè pur, Els colmados el venen

Oli de fetge de bacallà

Ha arribat una important partida legítima de Bergen (Noruega). Es ven a preu reduït a la

Casa Serra

Polat, 9

El "Centre Comarcal Tortosí" recorda als seus paisans que avui, dimarts, dia 14, a les deu del matí, a la Casa Provincial de Caritat, se celebraran els funerals en sufragi de l'ànima del que fou son inoblidable president honorari, l'il·lustre mestre En Feip Padrell (a. l. a.)

JA HA VIST

ELS MOBILIERS

COMPLETOS DE DISEÑO, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 247

DE MUSICA

GOVERN CIVIL

LA POLITICA

LA PASSIO DE BEETHOVEN

Orquestra Pau Casals

Concert popular al Tivoli

Una concurrència nombrosíssima, extraordinària, desitjosa de sentir la brillant orquestra, creada pel mestre Pau Casals, va acudir al matí del passat diumenge al teatre Tivoli, omplint de gom a gom l'espaiosa sala.

L'audició constituïa un veritable homenatge, sincerament entusiasta, del poble de Barcelona a la notable orquestra i a son eminent artista director, un dels prestigis universals més legítims de l'actual Catalunya, el qual amb tanta i tan imperforable constància i savor, infusa solidament des d'un començament una nova personalitat musical.

El concert, format amb els brils més únics de la passadua sèrie de tardor, no podia ésser més interessant i atractiu: la vibrat ebertura "Egmont", de Beethoven; la simfonia inacabada, de Schubert, d'eterna emotivitat; el sensual "Valseberg", del "Tannhäuser", de Wagner; el graciós "sahone", de Rimsky-Korsakoff; "El vol del borinot", i el meravellós i vigorós poema simfònic de Strauss, intens d'inquietut ultracromat, "Mort i Transfiguració", una de les obres musicals més grandioses de la generació contemporània.

De totes aquestes obres i de l'excepcional model que assolí per l'orquestra Casals n'hem parlat amb admiració constant als nostres comentaris, exterioritzant tot temps la nostra satisfacció per veure Barcelona a la fi dotada d'un organisme d'aquest gènere, sàviament constituït i perfectament disciplinat, amb una personalitat pròpia més pronunciada i definida cada dia i sobre una direcció musical conscient, eficaç i ben dirigida.

Que a la que a em no és pas gestió personal, "parti-pris" o apreciació capriciosa ho demostra amb tanta evidència aquest concert popular donat al teatre Tivoli en el qual s'hi van produir canviats (fins i tot, intercanvis) de l'audició degut a l'extrema gentada que acudí a sentir l'orquestra del mestre Casals.

La unanimitat d'un públic nombrosíssim en una manifestació cultural d'aquest gènere constituïa el comentari crític més afegit per als executants així com la demostració més sincera per a la qual, de que aquesta sèrie avui en dia amb una orquestra digna d'ella, susceptible per al futur d'evolució, és considerada com una valor unitari degut a les seves qualitats excepcionals depurades sota la mà d'una de les nostres artistes i tècnics formidables Pau Casals.

Associació íntima de concerts. Antoni Brusa, violonista; Rita Brusa, pianista.

Antoni Brusa respondeu entre les seves obres a la violonista de gran classe i artista consumada. Entre les seves obres a la violonista de gran classe i artista consumada. Entre les seves obres a la violonista de gran classe i artista consumada.

Aquest concertista català, notable per les seves obres, ens plau sobretot en la bella sonata de Chopin, dels últims temps de la qual expressa amb una exquisita delicadesa, la "Cacocòria", de Bach, criticada de les més rars i difícils, demostrant al públic l'avengut extraordinari d'Antoni Brusa d'una que ha l'havem sentit, imponent-se per la seva solida tècnica i poderós mecanisme.

Executà ademés un "concert" de Tchaikovsky, obra també de bellesa, i de gran bellesa; "El Himne al Sol", de l'opéra "Le Caidor", de Rimsky-Korsakoff, delibada per la seva elegant línia melòdica; "Oriental", de César Aul d'esperit melancòlic, poc nomenatament fatigat i que fou ben bé una obra de "Dance català", de Dvorák i una polonesa de Wieniawski.

En totes les obres fou Antoni Brusa justament aplaudit, afegint al final, a precs del públic, una peça més.

Pau Casals, al piano, concorre per la sanyoneta Rita Brusa que es fan marceixen d'una bella "sorbellia" així com d'una bona part dels aplaudiments.

Wanda Landowska a l'Institut Francès de Barcelona

La il·lustre clavicembalista polonesa donà, abans de sortir de Barcelona, una interessant audició de música antiga francesa a l'Institut Francès d'aquesta ciutat.

La seva interpretació artística d'aquest concert íntim la constituïa "Les Folies Françaises ou les Diables", de Francesco Couperin, el Gran, obra en la qual el famós mestre del divuit ens suggereix la "Virginitat", la "Pudor", la "Perseverança", la "Cacotèria", les "Vieux gâteaux", les "Cousines benèvols", la "Fronçaise", etc., sota domini de colors apropiats: rosas, vermell, verd, blau, "couleur invisible", gris de H. etc., i de la que no sabem que admira-

mes si la sensibilitat artística que palaea el músic del seicents en els deliciosos límits entre els que sobresurt "Les Vieux Gâteaux" i les tresors pur vandes sous les Dominos pousres et fessiles mortes" o l'inginy musical cercant a la suggestió de la idea gentilment abillada amb son de quidó de color.

Wanda Landowska ens féu sentir encara al clavicembal altres peces d'autors antics francesos, fent-nos avinent en arribar al "Braute de Montisande" (dansa dels vells), d'Antoine Francisque (1600) que aquesta pàgina era la que més agradava sentir a Wanda Landowska al comte Lleó Testol.

El públic, constituït en la seva majoria per la colònia francesa, i entre el qual s'hi veien alguns literals catalans aplaudint xardosament a l'eminent concertista, demanant-li algunes peces més.

Aquesta audició fou il·lustrada amb una interessant comentaris de M. Bertrand, director de l'Institut Francès, qui presentà així mateix, Mad. Landowska a l'auditori.

En resum, una deliciosa sessió musical.

Associació d'Amics de la Música. Trío Barcelona

L'extraordinari nombre de concerts celebrats aquesta darreres dies ens impideu, ben a pesar nostre d'assistir a alguns, entre els a l'última audició de l'Associació d'Amics de la Música, en la qual donà un concert el notable Trío Barcelona format pels senyors Ricard Vinyes, piano; Marian Perelló, violí i Pero J. Morés, violoncel.

Per referències sabem que les obres annuncades, un Trío de Beethoven, altre de Brahms i la primera audició d'una obra d'Eugeni Gossens (enc impressiona d'un sojour al camp) varen obtenir una execució ben digna del renom que gaudeix el Trío Barcelona.

L'obra de Gossens fou un Arit, repetint-se de les seves fragments.

E. M. F.

Amics de la Música

Heu aquí algunes dades biogràfiques de l'eminent tenor rus Vladimir Rosing que l'Associació d'Amics de la Música presentarà en el seu tercer concert de Barcelona, que tindrà lloc el vinent divendres, dia 17 de l'actual.

Vladimir Rosing nasqué a Petrógrad en 1890, va estudiar al cant. A l'edat de 21 anys entrà a formar part del teatre del Drama Musical de Petrógrad, com a primer tenor, fent el seu debut en l'opéra "Eugen Onegui", de Tchaikovsky. Des d'aleshores fou repartit "laureat" de concerts per Anglaterra, Alemanya, Suïssa, Rússia i Estats Units, acompanyant també en importants teatres d'Amplatarea. Sota a Londres ha donat 105 recitals de cant.

Vladimir Rosing representà en els seus concerts l'associació unida a l'expressió en l'art de cantar, harmonitzant el poema oral pel poeta amb la música del cantant.

En l'actual temporada cantà a Escòcia, Irlanda, Alemanya, França, Estats Units i Canadà. Aquest eminent artista va per primera vegada a Espanya.

PALAU DE LA GENERALITAT

La sessió de la Diputació. Avui, a les quatre de la tarda, celebrà la segona sessió del present període de la Diputació provincial.

Les publicacions del Servei Històricològic

S'han publicat els fascicles 9 i 10 de les "Notes d'Estudi" del Servei meteorològic de Catalunya, que comprenen, respectivament, un resum de les pluges a Catalunya durant l'any 1921, per don Joaquim Ferrer, i un estudi del senyor Alvarez Castillon sobre la recurrencia de l'estat hidromètric a l'Observatori Fabra. Del primer treball en resulten dos màxims de pluga anual: un a Olot (1445 mil·límetres) i un altre a Benass (1054 mm.), amb un mínim al pla d'Urgell (400 mil·límetres) a Lleyda i 462 mil·límetres a Les Borges. El segon treball desenvolupa l'evolució del gran hidromètric dintre de l'any i de 4 a quatre hores, basant-se en les observacions de vuit anys. De les gràfiques corresponents en resulten diversos períodes de gran hidromètric uniformement alt; un a la primera desena de febrer, un altre a la primera de maig i un tercer a la darrera de novembre amb un mínim d'humiditat relativa a la primera desena de gener. Les màximes nocturnes corresponen a finals d'agost i començament d'octubre.

MANIFESTACIONS DEL GOVERNADOR

Ahí, al migdia, el general Ardanz, en rebre als periodistes, els digué que no tenia res interessant per a dir-los, i que els havia rebut per a canviar impressions.

Manifestà que estava contentíssim de la tranquil·litat de Barcelona, i que semblava que tots els elements cerquen la concòrdia.

Ahí mateix, continuà — els metalls orgànics de l'Unió celebraren un miting, en el qual hi parlà d'Arin amb unes paraules molt raonables i encaminades cap a la calma i la legalitat.

El dissabte, el president de l'Associació d'Estudiants d'Esquerra Catalana donà una conferència. L'orador, En Josep Maria Pou i Sabater, digué que calia obtenir la llibertat de Catalunya per l'evolució i no per la revolució. Les idees seran les que vulguin, però quan un home predica el seu ideal amb honradesa, sempre és quelcom respectable.

Un periodista preguntà què en pensava de les manifestacions que es poguessin fer, com la que tindrà lloc el diumenge al vespre en pro o en contra d'En Milán Astray o de les juntes de defensa. El governador contestà que les creia de poca importància però que de totes maneres ja havia pres mesures preventives.

MULTES

El governador ha imposat diverses multes de 100 i 200 pessetes a industrials de Barcelona que venien llet dolenta.

UNA MANIFESTACIÓ FRACASSADA

A dos quarts de dues d'ahir, la Societat d'Ordre públic de l'Auditori comunicà al Govern civil que un grup de 40 a 50 persones es dirigien al Casino Militar per a donar visques o morre a propòsit del document publicat per En Milán Astray. Abans d'arribar hi fou dissolta sense cap dificultat.

Manifestacions i protestes dels estudiants

Diumenge, al vespre, una gran multitud de joves arropa, dambles avall donant visques al cap d'exercit espanyol Milán Astray. El senyor de manifestació fou atacat per la policia i detingut.

Per ahir dijous vengu anunciada una manifestació escolar de reactiva provincial sobre actualitat madrilenya que, ultra no ésser rebuda, no són ni conegudes per gran part de la nostra joventut.

En diversos arbres de la plaça de la Universitat hom llegia amb estranyesa una cartellera en català amb al·lucinatges aporinatges adherint-se a la confort de Milán Astray i reanimant el govern espanyol i les forces militars de Botana.

Els estudiants catalans compromesos avui el dia dels altres i compromesos en gran nombre davant el edifici universitari, pensaven en adoptar un criteri que no es prestà a versions equivocades, si privaven la manifestació dels interessos en l'actitud del senyor Milán Astray, l'error que es repetia la informació falsa d'alguns diaris de la nit que, efectivament interpretaven l'actitud dels manifestants com una adhesió a les d'alguns de Defensa.

Sota els cartells adreçats als estudiants espanyols respectats les llavors dels estudiants nacionals en faran elevats uns que l'extremisme deia:

"Catalans: els altres estrangers no ens interessan. Catalunya, Catalunya i sols i sempre Catalunya".

Les senyores de la "Unión de Esclavitud Española" residents a Catalunya respongueren a la gentils catalana amb la intolerància incoherència d'arrencar els darrers cartells.

Es produïren algunes lèpades sense importància. Les manifestants llugueres d'anar a reunir-se a l'increment del carrer de Balma i la Granvia i fer-hi acampaments pels companys amb una ximelada enorme. Hom disputà el cap del "Tercio Extranjero" contra amb 17 manifestants i hi amb 19.

I auri espontàniament una contra manifestació, avançant a l'entusiasme pels uns no l'adhesió pels altres, sinó la indiferència i el desinterès més absolut per l'esperit foraster que els animava. Es donaren visques a Catalunya i a "Acadèmia Catalana" i foren cantats per tota "Els Gaudadors".

Ens hem assabentat que els defensors del "Tercio" foren dispersats més avall per un capot de guardes de seguretat.

MITING NACIONALISTA A MOIA

Dintre de pocs dies es celebrà a Moia un acte nacionalista, que tindrà efecte al local del Foment Nacionalista "Rafel Casanova" i en el que prendran part diferents elements joves d'aquesta ciutat.

CONTRA L'AVENTURA DEL MARRO

La Comissió de Parlamentaris per a la intensificació de la campanya d'opinió contra l'acció d'Espanya al Marroc se guien rebent nombroses comunicacions d'Ajuntaments de Catalunya donant compte d'haver pres els acords que els foren remesos i haver-los dirigit al Govern trement-los. A les llistes ja publicades cal afegir les següents Ajuntaments:

Moulin, Vendrell, Moia, Vilatorrada, Santa Cristina d'Aro, Cassà de la Selva, Ogas, Banyeres, Tossa, Mataró, Olot, Joré, Vergés, Figueras, Castell d'Aro, Santa Maria de Miralles, La Llacuna, Lloret, Cabanes, Alella, Salt, Vallbona, La Tallada, Puig de Molins, Vilasar de Dalt, Agullana, Riu d'Arenes, Vila de Colom, Sant Hilari de Sacalm, Prats de Lluçanès, Hospitalet de Llobregat, Pau, Pala, Cabrera de Mataró, Vilanova de la Muga, Roda, Martorell, Aiguafreda, Tona, Ullastre, Calbató, Castellolí, Súria, Sant Pere de Premis, Dosrius, Arnyo, Vilanova, Tàrrida, Arbós, Samper, Marquès, Salomó, Palamós, Calonge, Terrassa, Castelló, Sant Quirze de Valls, Granera, Castellar, Les Planes, Asco, Valls, Montornès de Montserrat.

El nou Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau

El diumenge al matí va celebrar-se una solemne festa a l'Hospital de Sant Pau amb motiu de descobrir-se la llosa commemorativa de l'edificació del pavelló de Sant Rafael, que es deu a la caritat dels il·lustres patries En Raimon Rabell i Palxet i Na Maria de la Concepció Rabell i Civit, vidua d'Espartero.

A l'eminent acte van assistir-hi el bisbe doctor Guillaumet, el governador civil senyor Ardanz, el capità general senyor marqués de Botana, l'Ajuntament de corporació, presidit pel senyor marquès d'Albida, el diputat senyor Graner representant a la Mancomunitat; el diputat a Cortes senyor Miróles; el degà de la Facultat de Medicina, N. Andrés Marín y Vargas, en representació de la Facultat de Farmàcia; el doctor Viera, de la Real Academia de Medicina; el doctor Bartolomé, del Col·legi de Farmacèutics.

Hi assistiren també el doctor En Miguel Horras, degà del Col·legi de l'Hospital de la Santa Creu, els metges de l'Hospital de Sant Pau doctor Freres i Torras, la Junta d'Administració de l'Hospital de la Santa Creu, formada pels senyors doctors Carrarach i Puig, En Carlos de Fontany, el regidor d'aquest Ajuntament, En Josep Riera, el secretari, En Ramon Campas i la Comunitat de Germans i Germanes d'aquell establiment benèfic.

Entre els nombrosos invitats, hi varen parlar els distingits facultatius de Barcelona i els pares dels generosos donants.

Al vestíbul de l'edifici s'hi congregaren les autoritats i invitats, els quals es dirigiren tot seguit al saló que ha d'ésser Sala de Juntes de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

El senyor Riera, va fer un petit parer, demanant l'apoi de la ciutat per a cooperar a l'obra benèfica que realitza l'Hospital de la Santa Creu.

Afegí que la caritat ha de practicar-se prescindint de les idees i per a sentir la satisfacció de fer bé al nostre próxim. Va acabar invitant a les senyores presents a treballar per a difondre l'obra de l'Hospital.

El senyor Maynès, cap de la majoria del nostre Ajuntament, va obrir després glossant el significat de la Santa Creu amb relació a la caritat cristiana.

Finalment, el senyor marquès d'Albida va promoure el concurs de l'Ajuntament per a que aviat sigui un fet l'acabament de l'Hospital que ha d'ésser, tant per la seva situació com per la seva magnificència, un dels millors del món.

Tot seguit fou descoberta la llosa que ha de perpetuar la memòria dels benefactors, que van pagar la construcció del pavelló de Sant Rafael. La llosa és molt vèria i conté una inscripció senzilla.

Els invitats visitaren després les obres del pavelló contra què s'està construint, fent vots per a que s'acabi ben aviat.

Les autoritats i invitats, una vegada hagueren visitat els pavellons construïts, van retirar-se sense que hom celebrés cap més acte, car la Junta de l'Hospital amb molt bon acord, va presindir del consabut luncheon banquet, tenint en compte que tot ha de dedicar-se a la Salut.

Consilia la serenitat de Beethoven

En Pau Casals no n'ha fet conèixer la passió. Es clar que sota aquell deliciós onatge rítmic i blau de la variació beethoveniana, hi havia sentit sempre una correntia fonda de passió, però conèixer la aquesta passió, tenir-ne una intuïció vívida, és un miracle que deu a l'orquestra d'En Casals, sobre tot a la part de corda. Jo m'he pensat que això és degut a la circumstància d'ésser el mestre aquell violoncel·lista que tots sabem, la qual li ha permès d'encaminar al conjunt de dos instruments de corda aquella sonoritat meravellosa on bellament s'agermanen el to càlid del violí i l'avellutament senyorial del "cello". Jo no sé si ho endovino, però davant el meu esperit s'és fet visible com la calidesa apassionada i l'estar-giment melancòlics subtilitzaven el celatge finíssim de serenitat, deixant-li just aquella transparència que em permetria de contemplar la tempestat de passió que corria per dintre. I he sentit clarament que un Beethoven sense aquest remolí mig amagat de passió, seria un Beethoven fàcil, potser més fàcil que un Beethoven sense serenitat.

Oh, la passió de Beethoven! No la sentíreu, potser, de bell antuvi, però deixeu que us obri l'ecleixia (a mi me la obri amb l'entrada de la "Patètica") i us conviurà amb fortíssim immort i us deixarà ànima endins un remoliment de neguits i de lluites que la superfície oïosa i un xic enganadora que li posa el gran mestre podrà evitar tot just que esdevingui en tempestat destituta. Beethoven la conté, aquesta passió, la conyeix amb un celatge de castedat artística, no li permet de perdre les formes elegants i de degenerar en desesperació i en eridoria, però tant com voluer-la li ha aconseguit, ni potser s'ho prepaça.

I altrament, per què proposar-ho? No és aquesta la summa d'èlegia de l'art? Una serenitat sense passió seria una banalitat sense gràcia. Una passió sense serenitat seria un moviment sense ritme, un tarb, una terratada, una gesticulació de follia. En ambdós casos, absència d'art. Podrà ésser que la passió com també la serenitat, sigui externa i interna, podrà esdevenir-se que Maragall guardi un ritme intern de la paraula que compleixi amb estricte la veu de l'arquitectònia (guirredria "figural") del vers; que Chénier tingui una passió sublimant, més enlairada com més ben abillada de serenor, però si m'empara del tot un dels dos elements, l'art s'evapora.

UN PEDAGOG CATALA

Mossèn Baldri Rexach

Una aplaga de benemèrits culturals, de les que amb preferència es dediquen a qüestions d'ensenyament, ha tingut, a l'entorn de la societat barcelonina d'Amics de la Instrucció la iniciativa de rebre un homenatge al fins ara guirredria oblidat i desconegut eximius mestre d'estudi i humil sacerdot, mossèn Baldri Rexach, rector de Sant Martí d'Ollers (Girona).

Mossèn Baldri Rexach, és una de les figures més interessants del segle XVIII a Catalunya, després de l'emulació de les darreres engrunes de les seves llibertats.

La seua figura, per virtut del contrast, ens ofereix avui en dia unes proporcions magnífiques. En el període de més gran ensopiment, potser, de la decadència de Catalunya, quan els catalans eren catalans, sols per instint, sense consciència, ell, mossèn Rexach, resolia bellament allò que més tard se n'ha dit i se n'ha fet un problema de pedagogia: l'ensenyament en la llengua del poble.

Per un d'aquells fons de fons que avui es donen en la història, aquest fet tan natural i bàsic, en Pedagogia, de l'ensenyament en llengua materna (en la llengua que parlen els nens i nenes que van a estudi) havia estat alterat en algunes bandes (pobles d'Estats heterogenis; com Bèlgica, Alemanya, Àustria, Espanya, Rússia). Calgué que existís prestatos arborats que provocaren fortes discussions, fins arribar a les grans universitats per a reivindicar el principi fonamental de l'ensenyament en la llengua del poble.

Avui torna a fulgurar bellament aquest principi i ja ens fa un efecte del tot esquerdes les paques i mequineses veus que encara, en els límits de la civilització, oriden per un ensenyament en una mateixa llengua per pobles de parles diferents.

A Catalunya també s'opacà aquella confusió, i avui impura del fet anora; però ja la clamor de general i l'opinió unànime, en favor de l'ensenyament en llengua catalana.

Per això, quan aqueix retorn s'és operat, gràcies al indigne esforç i al treball de reconstruc-

Sempre he lamentat que Beethoven

no fos mediterrani. A Wagner li escau molt l'èsser teutònic, potser més encara a Strauss, però Beethoven naixia fora de lloc. Saber cobrir les formes apassionades amb veus de serenor i castedat, és gràcia essencialment mediterrània. Rien vos en dels que parlen de la fredor marmòria dels grecs. La fredor és del marbre, no de l'obra, però en la ment mig llosa d'alguns renaixentistes, la fredor del marbre-matèria passà per amena ble confusió al marbre-forma. Sobretot aquell deplorable segon renaixement del seicents que no sabé descobrir la immensa fonsdària de passió que calia per a fer un Apol·lo del Salvedor!

Totes aquestes consideracions artístiques, sabem, a mi, profà, que me les ha suggerides? Per què res, un profà pot parlar sempre d'art, mentre a l'acció en nom propi i amb sentit comú, perquè els seus ulls, alliberats de prejudicis d'assola, poden llucar coses que els professionals, sempre partidaris, no volen i a força de no voler, no poden veure. Però, a més — aquí el lector pot descansar, perquè ja arribem a la política i d'això si que en pot parlar l'home — jo veig una semblança entre l'assí beethoven i el del nostre sentiment patriòtic. El nostre poble, fins a e's moments d'exaltació nacionalista, és sempre xivri i platocrí. Per a manifestar el seu entusiasme canta cançons amoroses i balla sardanes, que es ballen... complint! Un foraster es crea, a que és més aviat l'irisme o gams d'amoritzar el temps, que esparit de protesta. Un celatge enganador, la passió ens remolca per dintre. Però moltes vegades, que la passió es conyeix, però no s'extirpa mai. Poble que sap ballar complint i sap protestar estant, guarda aquella serenitat augusta de les gran forces naturals que saben fer la feina acuradament, amb un tarannà de benhemia informada que quasi mai n'és desfermada, però al si es desferma! No temen per Catalunya, l'estatística ens governa, però n'ha ofegat. Tot comptant els passos de la sardana, comptem els gronges de l'enemic i els dies que manquen per a la revengida que cada jorn s'acurava. Tot és comptar. Aïll de l'home i aïll del poble que té un enemic que no veu la serenitat a la força, "el sonny a l'impetu!"

Gràcies a En Pau Casals he conegut la passió de Beethoven i la passió de Catalunya.

R. VESPILLA

UN PEDAGOG CATALA

Mossèn Baldri Rexach

Una aplaga de benemèrits culturals, de les que amb preferència es dediquen a qüestions d'ensenyament, ha tingut, a l'entorn de la societat barcelonina d'Amics de la Instrucció la iniciativa de rebre un homenatge al fins ara guirredria oblidat i desconegut eximius mestre d'estudi i humil sacerdot, mossèn Baldri Rexach, rector de Sant Martí d'Ollers (Girona).

Mossèn Baldri Rexach, és una de les figures més interessants del segle XVIII a Catalunya, després de l'emulació de les darreres engrunes de les seves llibertats.

La seua figura, per virtut del contrast, ens ofereix avui en dia unes proporcions magnífiques. En el període de més gran ensopiment, potser, de la decadència de Catalunya, quan els catalans eren catalans, sols per instint, sense consciència, ell, mossèn Rexach, resolia bellament allò que més tard se n'ha dit i se n'ha fet un problema de pedagogia: l'ensenyament en la llengua del poble.

Per un d'aquells fons de fons que avui es donen en la història, aquest fet tan natural i bàsic, en Pedagogia, de l'ensenyament en llengua materna (en la llengua que parlen els nens i nenes que van a estudi) havia estat alterat en algunes bandes (pobles d'Estats heterogenis; com Bèlgica, Alemanya, Àustria, Espanya, Rússia). Calgué que existís prestatos arborats que provocaren fortes discussions, fins arribar a les grans universitats per a reivindicar el principi fonamental de l'ensenyament en la llengua del poble.

Avui torna a fulgurar bellament aquest principi i ja ens fa un efecte del tot esquerdes les paques i mequineses veus que encara, en els límits de la civilització, oriden per un ensenyament en una mateixa llengua per pobles de parles diferents.

A Catalunya també s'opacà aquella confusió, i avui impura del fet anora; però ja la clamor de general i l'opinió unànime, en favor de l'ensenyament en llengua catalana.

Per això, quan aqueix retorn s'és operat, gràcies al indigne esforç i al treball de reconstruc-

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMS

D'Italia

Notícies que semblen oficiosos treuen importància a l'incendi del port de Nàpols

Roma, 13.—Les notícies que es reben de Nàpols treuen tota importància militar als danys soferts per alguns navilis de guerra a conseqüència de l'incendi d'un vaixell petrolier a les immediacions de l'arsenal. No hi ha hagut tampoc que lamentar cap desgràcia.

Afortunadament han resultat exagerades les proporcions que en els primers moments havien donat alguns periòdics a aquest fet i que els corresponents havien tramès.—Radio.

COM COMENSA EL FOC

Nàpols, 12.—A l'arsenal s'ha incendiat un vaixell dipòsit de nafta, extenent-se el líquid pel mar i comunicant el foc a altres vaixells, entre ells el contratorpediner "Aquila" i el vaixell explorador "Marsala" i a al "Rosario".—Havas.

EL PERILL DE L'ARSENAL

Roma, 12.—Las darreres notícies rebudes de Nàpols parlen que l'incendi del port s'ha fruit completament destruït.

Ha circulat el rumor que el foc s'havia propagat al contratorpediner "Aquila" i al "Marsala", afirmant-se que es considerava impossible de salvar-los; però en el ministeri de Marina han negat l'exactitud del rumor.

Han estat remolcats a alta mar els navilis incendiats. La nafta continua cremant i el foc s'apropa als mols, amenaçant els coberts. Per haver-hi a alguns d'ells matèries perilloses es temen explosions.

L'almirall Acton, comandant de Marina, dirigeix personalment els treballs d'extinció i auxili.—Havas.

EL CONTE SFORZA A PARIS

Paris, 12.—Procedent de Roma ha arribat a aquesta capital l'ex-ambaixador d'Itàlia, conte Sforza.—H

POLEMIA INAUGURACIO DEL PORT DE BRUSSELLES

Brussel·les, 12.—Aquest matí un seguit de vaixells d'alta mar ha inaugurat el port de Brussel·les. Obria la marxa el torpeder belga "Zinnia", seguit després d'un torpeder francès, un d'espanyol, un d'anglès i un vaixell de guerra holandès. Darrera seguien nombrosos yats de vapor i de vela i vaixells mercants de gran tonellatge. Entre el públic que omplia els molls i les tripulacions dels vaixells belgues i estrangers es veien entusiasmes salutades i aclamacions.—Radio.

UNA MANIFESTACIO DE PROTESTA CONTRA LA VIDA CARA

Paris, 13.—A l'altre dia la tarda els estudiants efectuaren un manifestació pels bulevards, de protesta contra la vida cara, que aviat impedirà als joves de condició modesta prosseguir els estudis superiors. Els manifestants atravesaren París en actitud correcta, ostentant les banderes de llurs respectives associacions.—Radio

SIKI EN QUARENTENA

New York, 12.—El President de la Comissió de l'Estat de New York ha declarat que no es permetrà boxejar en el seu oïson amb uns quants dies després que se li han donat.—Havas.

ELS ESPORTS

El Campionat de Catalunya de Futbol

El Barcelona guanya a l'Espanol, per 1 a 0

No és perat afirmar que el públic se senti desil·lusionat i sorprès pel transcurs i resultat de l'encontre; s'esperava altra cosa, considerant la superioritat de l'equip blau-grana, que si en joc i en forma es mostrava sempre superior al seu adversari, mancà de la fogositat i entusiasme tan necessaris en aquests partits.

L'Espanol, en canvi, equip d'una patena mediocre, tingué una primera part impetuosa i en la segona s'ajagué defensar-se amb un coratge i tenacitat sorprenents.

El futbol, una vegada encara més, ens demostra que per sobre de l'individu, l'entusiasme triomfa. L'Espanol, mancà de davanters, era difícil que pogués guanyar, però, no obstant, en molts moments portà una manifestavença; la seva línia de mitjos fou la que actuà millor i la que suportà tot el pes del partit. En Treball tingué constantment "bloquejat" al perillós Alcantara, el qual solia pegut xutar lliurement en una ocasió; així dona idea de

Els preparatius de la conferència de Lausana

La situació diplomàtica es presenta fosca : On es celebraran les converses preliminars, a Londres o a París? : Expectació a Anglaterra : Refet Paixà es posa al front de la administració turca

Paris, 13.—El redactor diplomàtic de l'Agència Havas assegura que el ministre d'Afers Estrangers d'Anglaterra ha fet saber el seu interès per entreveure amb Poincaré, per tal d'examinar l'actitud que han d'observar abans dels Governos en el que és referenciat amb altres problemes diversos, tals com el de reparacions i les qüestions de Tànger, Egipte i Tunísia.

El representant d'Itàlia, segons indicacions fetes per Lord Curzon, podrà prendre part en aquestes converses, naturalment que en el que en elles tingui relació amb assumptes que interressin a Itàlia.

Se sab que per part de França ha estat acollida amb gust la idea d'una reunió preliminar, encara que hi ha dificultats que impediran que es celebri abans del dissabte pròxim.

Aquestes dificultats estriben en que per un costat les eleccions angleses estan fixades pel dia 15 del corrent, la qual cosa dificulta la intervenció del ministre britànic; per altra banda, el senyor Poincaré per la seva part té precisó de presentar-se davant del Parlament, on el divendres continuà el seu discurs sobre política exterior.

Finalment s'assegura que aquestes converses, en vista de totes aquestes circumstàncies, el més probable és que es celebren a Lausana el pròxim diumenge, on aniria gustós el president del Consell francès, si aquest procediment s'estima a Londres com més pràctic i possible.—Havas.

LA QÜESTIO DE LES INSTRUCCIONS AL GENERAL PELLE

Paris, 13.—Les notícies de Londres presenten a l'opinió anglesa en un estat de febril expectació, a causa de l'actitud del Govern francès amb motiu de la qüestió d'Orient.

La causa de la tensió d'aquests dies és, segons sembla, la negativa de M. Poincaré al desig de celebrar una entrevista, tal com ho havia expressat Lord Curzon abans de la Conferència de Lausana.

En la darrera setmana, el ministre d'Afers Estrangers britànic demanà a Poincaré que anés a Londres per a conferenciar sobre les qüestions pendents.

Per la seva part, el senyor Poincaré, encara acceptant en principi la idea, ha posat la reserva de les atencions que deu al Parlament amb motiu de la discussió sobre política estrangera. A més a més, el president del Consell no pot celebrar una conferència de caràcter oficial en absència d'Itàlia.

El senyor Mussolini, retingut per qüestions d'ordre interior, ha expressat la seva impossibilitat d'assistir a cap conferència preliminar a París ni a Londres, manifestant el seu desig que en tot cas es trovés per a la celebració d'aquesta entrevista una població no tant llunyana d'Itàlia com París i Londres.

L'opinió anglesa sembla estranyada pel fet que el general Pellé, alt comissari a Constantinoble, hagi estat autoritzat per a proclamar eventualment l'estat de guerra a Constantinoble, d'una manera notoriament tardana.

La realitat dels fets és que el Govern francès telegrafia el dia 7 de l'actual, a dos quarts de dotze del matí, al general Pellé abans de conèixer la decisió dels generals angles i italians, donant-li autorització formal perquè adoptés les mesures acordades pels Comissaris aliats, i l'estat de guerra, si aquesta mesura era jutjada indispensable.

Dones bé, aquest telegrama fou rebut a Constantinoble el 9 a la nit, a causa d'estar interromput el cable anglès de Síria.

M. Poincaré, informat el mateix dia de la interrupció, tractà dues vegades de parlar amb les autoritats telegràfiques de Malta per a pregar-les-hi que enviesin els telegrams dirigits a Constantinoble per la telegrafia sense fils, però aquestes autoritats no contestaren.

Aleshores el senyor Poincaré

féu telefonar a Londres el telegrama autoritzant la proclamació de l'estat de sili a Constantinoble i els altres que havien estat dirigits pel director de la companyia del Cable Eastern.

D'aquesta manera els telegrams pogueren ésser tramèsos a Constantinoble.

En realitat, l'estat de guerra no fou proclamat, no per la manca d'instruccions a Pellé, sinó a conseqüència del desacord existent entre els representants aliats sobre l'oportunitat de la mesura a la qual hi havia tres generals que s'hi oposaven.

Per últim, en el que es refereix a l'acció eventual contra els turcs, no és dubtós que si els turcs violessin la Convenció de Mudània i ataquessin les tropes aliades de la zona neutra, el Govern francès no toleraria aquests fets.

Resulta del conjunt de circumstàncies que l'actitud del Govern francès no podria explicar la nerviositat anglesa.—Havas.

La catàstrofe de Xile

IMPOSSIBLE CALCULAR LES PROPORCIONS DE LA CATÀSTROFE

Buenos Aires, 12.—El centre del terratrèmol que ha devastat Xile es troba entre les ciutats de La Serena i Coquimbo. La violenta sotregida ha estat seguida per una forta marea.

El divendres, entre les 23'50 i les 23'54 el mar avançà uns dos-cents metres, ocasionant importants pèrdues a les cases del litoral en les poblacions de Coquimbo, Antofagasta i Caldera. Els Docks d'aquesta darrera població quedaren completament destruïts. A Copiaco els perjudicats han estat també molt importants. Hi ha notícia que en aquestes poblacions hi ha hagut uns dos-cents morts. Els ferits passen de quatre-cents. Aquestes xifres es refereixen als morts i ferits resultats fins ara, però es fa impossible donar dades precises, a causa de les terribles proporcions de la catàstrofe, ja que solament a la regió de les mines de coure de Coquimbo el mar destruí cinc-centes cases.—Havas.

Buenos Aires, 13.—Un despall d'Antofagasta refereix que solament a Copiaco la marea ha causat més d'un centenar de morts i innumerable ferits.

A La Serena, ciutat de quinze mil habitants, el terratrèmol durà deu minuts. Moltes cases s'esfondraren.—Havas.

PROP DE CINCENTES CASES ESFONDADES A COQUIMBO

Nova York, 12.—Telegrams rebuts de Santiago de Xile diuen que a Coquimbo s'han esfondrat a conseqüència d'un terratrèmol prop de cinc-centes cases, resultant bastants morts i ferits.—Havas.

Nova York, 13.—Comuniquen

de la illa Hawaii, que la marea que s'ha produït a les costes xilenes, a conseqüència del terratrèmol ha causat importants perjudicis a aquella illa. La badia de Hilo fou assaltada per un imponent onatge. Es romperen les amarras de molts vaixells, produint-se en el port una confusió espantosa.

No es té notícia de què hi hagi hagut víctimes a conseqüència de tan formidable marea.

Els nombrosos japonesos que resideixen a la costa d'aquesta illa, fugien espantats davant la immensa muntanya d'aigua que queia sobre el litoral.—Havas.

A LES ILLES HAWAII

Nova York, 13.—Comuniquen de la illa Hawaii que la marea que s'ha produït a les costes xilenes, a conseqüència del terratrèmol, ha causat importants perjudicis a aquella illa. La badia de Hilo fou assaltada per un imponent onatge. Es romperen les amarras de molts vaixells produint-se al port una confusió espantosa.

No es té notícia de què hi hagi hagut víctimes a conseqüència de tan formidable marea.

Els nombrosos japonesos que resideixen a la costa d'aquesta illa fugien espantats davant la immensa muntanya d'aigua que queia sobre el litoral.—Havas.

LA REPECCIO DEL FENOMEN L'ONA SISMICA DONA DUES VOLTES AL MON : SISMOGRAFS DESTRUÏTS

Paris, 13.—El fenomen sismic que ha devastat Xile ha repercutit a tota la superfície de la Terra. Fou registrat a Argèria, Brussel·les, Florència i Bolònia. En aquest darrer lloc els aparells sismogràfics, per la violència del moviment quedaren fets malbé. Aquest ha estat de tal amplitud com no s'havia registrat

Londres, 13.—Comentant la Conferència de Losana diu el "Sunday Times":

"L'actitud dels turcs es decanta clarament a agolar la paciència dels aliats i a presentar a la Conferència de Losana una sèrie de fets irremediament consumats. Davant d'aquesta situació és precis la unitat interior del país i l'acord perfecte entre els aliats."

L'"Observer": "Estem actualment en un període crític encara més delicat que quan les anteriors crisis entre França i la Gran Bretanya i és inútil anar a Losana si no hi ha entre els aliats una fórmula qualsevol d'acord. Tot depèn de França i no se sap encara quina serà la seva actitud. Per ara hi ha que lamentar que no s'hagi arribat a declarar l'estat de guerra a Constantinoble. D'altra banda, l'actitud de la pau o la guerra.—Radio.

L'AJORNAMENT DE LA CONFERENCIA

Paris, 13.—L'ajornament de la Conferència de Lausana fins el dia 20, obeeix al acord comú de les potències aliades. L'entrevista de ministres aliats que se celebrà a darreries d'aquesta setmana a París, tindrà el caràcter d'una conversa i no d'una Conferència.

El complimentarà l'Ambaixador de França a Berna, M. Alize.—Radio.

Igual fa molts anys i que acusa una catàstrofe com les cèlebres de San Francisco, Valparaíso i Guatemala.

Segons dades recollides pels observatoris sismològics, la línia sísmica ha donat al menys dues voltes al voltant de la superfície terrestre.—Radio.

Paris, 13.—Tots els Observatoris del món han registrat el fenomen, i a jutjar per les línies marcades pels sismògrafs, línies que arriben a tenir deu centímetres, es tracta d'una de les més grans catàstrofes.

Segons dades recollides per l'Observatori de París i per altres estacions sismològiques, els sismògrafs han registrat durant hores els pas de les ones, la qual cosa demostra que la línia sísmica ha donat dues vegades la volta al món.

Segons telegrams de diversos Observatoris, el terratrèmol ha estat d'una potència tan extraordinària que molts sismògrafs han deixat de funcionar, avariats per la violència i duració del fenomen.—Havas.

ELS PORTS MES PERJUDICATS

Santiago de Xile, 13.—Notícies oficials que acaben de rebre's, diuen que els ports de Coquimbo, Caldera, Hueso i Mañaral, són els que més han sofert a conseqüència de l'onada seganlina originada pel moviment sismic.

Tots els edificis situats a menys de dos-cents metres de la línia on solen arribar les aigües més vives han sofert enormes danys.

En aquests moments s'observa un gran nombre de danys a les cases i a les indústries que amb un resultat tan alt que ni els mateixos guanyadors en quedaren satisfets.

Els equips eren els següents: Barcelona: Bruguera, Conrado, Surroca, Torralba, Elcano, Samitier, Cella, Piera, Gràcia, Alcántara i Sagi.

Espanol: Zamora, Canals, Menéndez, Truill, Elías, Urgell, Torra, González, Peidró, Ventura i Alvarez.

L'arbitratge, a càrrec d'En Lloveras, va ésser discutidíssim; al nostre entendre fou imparcial i si algun moment discrepàvem d'ell d'ex, no per això deixem de fer-li justícia reconeixent-li imparcialitat i de que cap de les seves decisions afectà al resultat del partit.

El públic era nombrosíssim; havent invadit ja des de mitja hora del començament totes les graderies; en general se mostrà coratge, exemple amb el seu tòl d'admirar a qui xutà seriosament a l'apareixer en el terreny.

L'Europa bat a l'Avon
per 4 a 1

Nombrosos públic assistí també al camp de Sant Andreu per a presenciar aquest encontre, el resultat del qual si bé era de preveure com a favorable per a l'Europa, s'esperava una bella defensa de l'equip local.

La S. de N.

El Govern anglès comunica al Secretariat que les colònies britàniques s'hi adhereixen

Ginebra, 12.—El Govern de la Gran Bretanya ha participat al Secretari general de la Societat de Nacions que s'adheria a ella en nom de les colònies britàniques.—Havas.

LA LLUITA CONTRA LA PORNOGRAFIA

Ginebra, 12.—El Secretariat General de la Societat de Nacions ha enviat als Governos membres de la Societat una nota preguntant-los si estan disposats a satisfer plenament les disposicions de l'arranjament internacional de 1919 clos a París per iniciativa del Govern francès i relatiu a les publicacions obscenes.

A més a més, el Secretariat ha comunicat als Governos un exemplar del projecte de Convenció establert respecte de l'assumpte amb un qüestionari destinat a consignar les observacions que suggereixi a cada Govern.—Havas

EL VATICÀ RECONEX LITUANIA

Roma, 12.—La Santa Seu ha reconegut "de jure" la República de Lituània.—Havas.

CONTRA EL FEIXISME HONGARÈS

Budapest, 12.—El ministre de l'Interior ha enviat al alcalde d'aquesta capital una nota ordenant-li que immediatament procedeixi a la dissolució de les organitzacions feixistes hongareses.—Havas.

ELS KEMALISTES VAN REMENTEND GENDARMERIA A CONSTANTINOBLA

Londres, 13.—Segons despatxos de Constantinoble, augmenten constantment els contingents de gendarmeria i policia kemalistes, procedents d'Àsia.—Havas

A Vallenar i Copiapo ha quedat destruït el cinquant per cent de les cases sofrint altres moltes grans desgràcies.—Havas

ELS MORTS ARRIBEN JA A MES D'UN MILER

Santiago de Xile, 13.—Segons informes rebuts a aquesta capital, el nombre de morts a conseqüència del terratrèmol, passa d'un miler, elevant-se a alguns milers el nombre de ferits.

A les regions devastades per la inundació i el terratrèmol, la majoria dels habitants han vist desatruïdes llurs cases i els manquen quasi per complet els aliments.—Havas.

LA REGIO DE VALLENAR VIRTUALMENT DESTRUÏDA

MANQUEN NOTICIES DE NOMBROSOS LLOCS

Santiago de Xile, 13.—A més a més de les nombroses víctimes causades pel terratrèmol a Coquimbo i Copiaco, es té notícia d'haver mort més de cinc-centes persones a Vallenar, regió que ha quedat virtualment destruïda.

Sembla que a altres localitats situades més al Sud hi ha també moltes víctimes, essent d'extraordinària consideració els danys materials.

Manquen notícies de molts llocs per haver quedat tallades les comunicacions.

Els efectes de la invasió de les aigües del mar s'han notat d'Antofagasta fins a Valdivia.—Havas

En aquests moments s'observa un gran nombre de danys a les cases i a les indústries que amb un resultat tan alt que ni els mateixos guanyadors en quedaren satisfets.

Els equips eren els següents: Barcelona: Bruguera, Conrado, Surroca, Torralba, Elcano, Samitier, Cella, Piera, Gràcia, Alcántara i Sagi.

Espanol: Zamora, Canals, Menéndez, Truill, Elías, Urgell, Torra, González, Peidró, Ventura i Alvarez.

L'arbitratge, a càrrec d'En Lloveras, va ésser discutidíssim; al nostre entendre fou imparcial i si algun moment discrepàvem d'ell d'ex, no per això deixem de fer-li justícia reconeixent-li imparcialitat i de que cap de les seves decisions afectà al resultat del partit.

El públic era nombrosíssim; havent invadit ja des de mitja hora del començament totes les graderies; en general se mostrà coratge, exemple amb el seu tòl d'admirar a qui xutà seriosament a l'apareixer en el terreny.

L'Europa bat a l'Avon
per 4 a 1

Nombrosos públic assistí també al camp de Sant Andreu per a presenciar aquest encontre, el resultat del qual si bé era de preveure com a favorable per a l'Europa, s'esperava una bella defensa de l'equip local.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS :

L'AFER MILLAN ASTRAY

La manifestació suspesa : Càrreges i discursos : Felicitacions

Els periodistes, parlant amb el sots-secretari de la Guerra s'han referit a les manifestacions d'ahir contra les Juntetes Informatives. I el general Barrera, per tal de desvirtuar alguns rumors circulats, sobre suposades actituds, ha dit:

—No solament no són exactes els rumors, sinó que la funció de les Juntetes Informatives és desmentir la d'ahir, d'informar els legals. Les Juntetes Informatives depenen d'una Secció, com qualsevol dels diversos Negociats del ministeri de la Guerra. Les mocions que presenta reglamentàriament, passen a informe del cap superior, que és l'encarregat de cursar-les, sotmetent a la vegada, a l'aprovació del ministre, en idèntica forma que es tramita qualsevol altre expedient.

LA MANIFESTACIÓ DELS MAURISTES SUSPESA :: HOMENAJE PARTICULAR

En saber-se que les autoritats havien prohibit la manifestació organitzada per la Joventut Maurista, moltes persones de totes les classes socials, entre elles alguns polítics, desfilaren pel domicili d'En Millan Astray, deixant-li tarja.

De diversos organismes i societats se li han remès adhesions, figurant entre elles la Lliga de Consumidors i Llogaters, de Barcelona, amb 14.000 adherits.

Entre l'enorme quantitat d'adhesions rebudes fins al matí d'ahir, figuren més d'un miler de telegrams i telefonemes.

Té una gran importància el telegrama rebut aquest matí des de Melilla:

"Melilla, 13. — Oficialitat d'aquestes banderes l'acompanya en tots moments identificada. Oficials d'artilleria pertanyents unitats expedicionàries diverses reunits en columnes operacions, demanen dissolució de les seves Comissions informatives dia d'ahir. Abraço a tots. — Franco."

També aquest matí s'ha rebut una sèrie de telegrams dels oficials del cuirassat "Alfonso XIII" concebuts en termes de veritable entusiasme per l'energètica actitud en defensa de la disciplina, d'En Millan Astray.

INCIDENTS I DISCURSOS

Malgrat haver estat prohibida la manifestació projectada per la Joventut Maurina, es formaren el diumenge grans grups davant la Universitat, on, després de celebrar els estudiants una reunió, acordaren celebrar l'acte de simpatia en honor del cap del Tercer.

Pel carrer d'En Sagasta els manifestants es dirigiren, donant visques i moris, a la plaça de Colón.

Com s'havia anunciat el disseny de la manifestació es formaria a aquella plaça, es trobava aquesta materialment ocupada per forces de seguretat d'infanteria i cavalleria.

Els guàrdies simularen una emboscada i hagueren els conseqüents susos i fugides.

Quan els manifestants semblava que se'n anaven, un tinent coronel de seguretat s'ençarà amb un manifestant, donant-li una bufetada.

Aquesta actitud del cap de Seguretat produí tal excitació que

els manifestants es tornaren a reunir, entre una gran xiulada, seguint el seu camí pel Passeig de Recoletos.

Quan estaven a prop de la Ciutatella sortiren al pas forces de la Guàrdia civil.

Els manifestants lograren pujar a la plaça de la Independència i allí un orador espontani els recomanà que anessin a casa d'En Sánchez Guerra.

Així ho feren, però al arribar al carrer del Comte d'Arana els tallaren el pas guàrdies de seguretat, començant els manifestants a cridar. Per un dels carrers adjacents sortiren uns guàrdies de cavalleria, donant una forta càrrega, resultant ferit l'estudiant Carlos Díaz Caneja, de quinze anys.

Mentrestant, a la plaça de Colón s'havien reunit nombrosos elements maurins.

Al cap dels manifestants hi anaven Santos Eca, Goicoechea, Serrano Jover i altres personalitats maurines.

En Serrano Jover dirigí la paraula als manifestants, aconsellant-los que es dissolguessin.

Així ho feren, després de diversos visques i moris.

Davant del Centre Maurí, al poc temps, es formaren nous grups.

En Serrano Jover, des d'un balcó, feu altre discurs, però aquest cop els grups foren engroixint.

I es posaren a caminar, arribant fins a la casa d'En Millan Astray, on prorrumpiren amb visques i aplaudiments.

El pare del cap del Tercer dirigí la paraula, pregant-los que es dissolguessin.

Fins arribar a la Porta del Sol els manifestants foren empaitats per dues vegades.

Allí els guàrdies de seguretat donaren una forta càrrega, perseguint els grups pel carrer d'Alcalá.

Els manifestants s'acolliren a l'església de Sant Josep, donant un sust als fidels que allí estaven.

En aquesta càrrega fou ferit, amb desprendiment de l'orella, efecte d'un cop de sabre, Alexandre Arenas.

Els guàrdies feren vint-i-quatre detencions.

Per la tarda els manifestants realitzaren acte de presència en diversos llocs, sufragant tres a quatre emboscades més.

Aprop del Congrés, un grup que es dirigia al Palau Hotel per assistir a l'apat del president del Centre de Fills de Madrid, fou dissolt a cops de sabre per alguns guàrdies.

Al banquet, al que assistiren 600 comensals, a la fi del mateix es pronunciaren discursos alusius als moments actuals, amb visques al Tercer.

Al sortir els comensals seguien per la Carrera de San Jeroni, on foren dispersats per una càrrega.

ELS ESTUDIANTS I LA POLICIA

Avui ha continuat l'agitació escolar.

Aquest matí, a la Universitat, es reuniren els estudiants de la Facultat de Filosofia i Lletres, els quals no entraren a l'aula.

Al sortir carrer de los Reyes, els guàrdies donaren una càrrega.

ga, practicant algunes detencions.

Davant el Casino Militar han fet acte de presència els manifestants.

A la Carrera de San Jerónimo hi hagueren un ferit lleu, a conseqüència d'una càrrega polifàica.

A la una de la tarda els guàrdies han dissolt a cops de sabre una manifestació que anava prorrumpint oïts pel carrer del marqués de Cubas.

Un grup ha arribat fins a casa d'En Millan Astray, el qual sortí al balcó i ha fet un discurs de tons energics.

Durant la tarda han continuat les manifestacions d'estudiants.

La forja pública ha donat continuades càrregues.

Han resultat diversos ferits. Entre ells hi ha un estudiant, d'un cop de sabre al cap, que està greu i s'anomena Idamir Moreno, de vint-i-quatre anys.

S'han fet moltes detencions.

LES MANGUERES DE LA POLICIA

Davant el Casino Militar s'han col·locat diverses emplantats munició amb les mangueres, protegits per guàrdies de seguretat.

Tenen ordres de remullar a tot manifestant que es presenti pels voltants de l'edifici.

LA INSTANCIA DE RETIR

El tinent coronel, cap del Tercer estranger, es presentà aquest matí al Govern militar de Madrid.

Des del ministeri de la Guerra li havien tramès la instància que havia deixat a mans del ministre i es posaren a caminar, arribant fins a la casa d'En Millan Astray, on prorrumpiren amb visques i aplaudiments.

En Millan Astray la va portar personalment al Govern militar perquè segueixi la seva tramitació legal, no havent-ho fet abans, per la circumstància d'haver estat admesa i quedat en poder d'En Sánchez Guerra.

PERQUE NO ES DISOLEN LES JUNTES?

Amos edil cap del Govern i en contesta als que li censuraven no acostumar la dissolució de les Comissions informatives, no solament recorden el mot consagrat a "La Epoca", així és, que el Govern no pot escriure al dictat, sinó que en els tres mesos i mig que porta ocupant la càrrega de Guerra ha reintegrat a l'exèrcit, i després al Centre, d'on foren trets, als alumnes de l'Escola Superior de Guerra, i ha ascendit als alferesos de la reserva, ha otorgat ascensos per mèrits de guerra i ha destinat al regiment d'Astúries al coronel que avui el mana.

El Consell de ministres

La situació del Govern a les Corts

Aprofitant la festivitat del diumenge, els ministres es reuniren a la Presidència en Concili, des de les quatre a les set de la tarda.

Aquesta reunió cridà molt l'atenció i fou comentat que terminat el Concili es traslladés el cap del Govern al Palau, i estant-hi més d'una hora.

VERSIO OFICIAL

Avui han acudit els periodistes als centres ministerials en cerca d'informacions que aclarissin el motiu del Concili i el que s'hi havia tractat.

El sots-secretari de la Presidència, en nom del cap del Govern, ha facilitat la següent referència.

—Com que el President havia d'acompanyar avui, com a ministre de la Guerra, al Rei, per a presenciar les escoles pràctiques que realitza el regiment de Leon, s'anticipà el Concili anunciant per a avui, i anit passada anà el President del Concili a despatxar amb el Rei després de la reunió de ministres.

Aquesta tingué dues parts: una dedicada a examinar la tasca parlamentària que serà sotmesa a les Corts pel Govern, i la segona dedicada al problema del Marroc.

A aquesta segona part del Concili, hi estigué present l'Alt Comissari, que exposà les impressions que portava de l'Àfrica i parlà amb els ministres dels extrems relatius a la implantació del protectorat civil.

—Aquest matí ha aplegit el senyor Marfil—el President ha tornat a despatxar amb el Rei, posant a la firma diversos decrets, entre altres tres de Foment i dos de Guerra.

Els de Foment són: Modificant el Reglament provisional de policia minera, un altre sobre proveïment d'aigües als pobles agregats i un altre modificant l'article 12 del Reglament de policia de ferrocarrils.

Demà anirà el Rei a Chinchón per a assistir a les escoles pràctiques del Regiment del Rei.

—Així, doncs, demà a les Corts?—ha preguntat un periodista.

—Naturalment—ha replicat el senyor Marfil.—Perquè no?

—On creu que estarà l'interès, al Congrés o al Senat?

—Jo crec que al Congrés.

—No passarà res?

—Res. Demà al Congrés ja veurem el que passa; però per avui, res.

El ministre de la Governació ha coincidit amb el sots-secretari de la Presidència en l'explicació del Concili de ministres.

En dir que s'havia parlat dels plans parlamentaris, un periodista li ha preguntat:

—Estan circumscripció aquests plans al dia de demà?

—Al de demà i als dies següents—ha contestat el ministre.

—Com que circulen rumors de crisi.

—Res d'això. Aqueix supòsit és absurd. Anirem a les Corts i allí veurem el que passa.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

L'ampliació del tractat en el Concili celebrat ahir pot resultar-se dient que els ministres dedicaren la major part del temps a tractar de situació del Govern en vista als problemes i conflictes plantejats actualment i en vista també als actes polítics celebrats al Circol Liberal i a Saragossa.

Exposada la situació pel senyor Sánchez Guerra fou unànime l'acord d'acudir al Parlament, on s'han de litigar els assumptes pendents i on cada qual definirà la seva actitud.

VE LA CRISI MINISTERIAL?

Manquen sols vintiquatre hores per a que s'obri el Parlament i encara es parla de la possibilitat de que les Corts no arribin a començar les sessions demà, per dimissió del Govern.

Si recullim aquest rumor és solament per donar idea de la pressió en que estan els circolo polítics.

Ahí, a primera hora de la nit és parlat molt de crisi. Per les muntanyes de Toledo havia passat el Rei casant, i no gaire lluny dels altres personatges atmbé anaven amb l'escopeta a l'espall. La realitat del rumor de crisi la demostra que aquest matí els ministres es preocupessin de desmentir-lo.

No hi ha hagut crisi per En Sánchez Guerra defensa la seva situació pas a pas per a arribar al Parlament. Li falten poques hores. Allí podrà pendre alé per uns quants dies que pel que es proposa amb pocs li basten.

L'EXPEDIENT PICASSO

Les ponències i el vot particular

Prop de les cinc de la tarda, s'han reunit a la Secció quinta del Congrés els vocals no conservadors de la Comissió de l'expedient Picasso per a estudiar les modificacions que es poden introduir a la ponència de l'Alcalá Zomara i arribar a una fórmula de concòrdia.

L'Alcalá, a l'entrar, digué que portava perfectament documentats tots els acords, afegint que els Vocals de matí conservador també es trobaven reunits per a modificar la ponència.

A dos quarts de set estaven citats uns i altres per a emetre i signar el dictamen definitiu.

REUNIO DEL PLE

A les sis de la tarda s'han reunit en una de les Seccions del Congrés els diputats que entenen en l'expedient Picasso, trobant-se en aquests moments discutint les dues ponències presentades: la dels conservadors i la dels liberals.

LA PONECIA DELS CONSERVADORS

La ponència dels conservadors en l'expedient Picasso, comença afirmant que posa al seu treball els mateixos límits que la Constitució marca a la competència del Congrés.

Afegeix que l'expedient va encaminat a la investigació d'esdeveniments i poques vegades alludeix a fets o omissions dels Guberns, però no pot negar-se a l'excepció prerrogativa del Congrés la missió de fiscalitzar la conducta ministerial.

El Congrés ha d'aturar-se a les parts dels sumaris, però li correspon examinar si els ministres exerceixen les facultats que les Lleis els hi concedeixen, perquè la jurisdicció militar actui amb rapidesa i eficàcia.

Les seves declaracions es a duen a tres punts:

Primera: Si procedeix exigir les responsabilitats ministerials.

Segona: Si ha d'estimular-se l'activitat dels Tribunals de Justícia militar.

Tercera: Quines conclusions han d'inspirar el règim polític militar del Protectorat al Marroc.

En tractar el primer, els ponents descriuen la magnitud del desastre i diuen que no coincideix a la història contemporània d'Espanya cap de semblant.

Diuen que l'esperit de l'exèrcit seria perdut totalment i per això les cables solmeses anaren a la rebel·lió.

En el ministeri de la Guerra, la iniciació de la tragèdia no podia ésser vista sinó a través de les notícies comunicades per l'Alt Comissari, asenyat pel judici de tots els partits com a digne de merèixer la confiança del Govern.

Passant el d'Avaren el ministre no desobedi fins que al 5 de juliol rebé de l'Alt Comissari el següent telegrama: "Per la meua carta no veig en la situació res alarmant". I de la ratificació en altra del dia 6 en la qual diu: "Que com les notícies han pogut causar inquietud, estimo que pot considerar-se restablerta la situació política i que actualment res ofereix que pugui ocasionar alarma i inquietud". En carta que anuncia, tramet un telegrama del general Silvestre, en el qual hi batega el mateix pensament i dona compte de totes les mesures adoptades.

Les enumera la ponència i s'interessen alguns altres documents explicatius de perquè eren tranquil·litzadores les noves impressions del Govern.

Afegeix que moltes realitats foren desfigurades en ésser transmeses i fundant-se en el que diu el general Picasso, afirma que el d'Avaren fou presentat com una operació de policia i s'amagà el nombre de forces que hi intervingueren. El combat del 10 i 11 juny fou presentat com una victòria, essent una desfeta i el setí d'Igueriben i la defecció de 18 del mateix mes mereixeren les felicitacions de l'Alt Comissari, qualificades d'ironies pel general Picasso.

Per últim, la notícia del desastre coincideix amb la petició de Cuvillier, per a perllongar la via fèrrea des de Tistulin a Ben-Tiheb. Transcriuen els ponents diverses comunicacions del Ministeri demostratives de què estava agent al que passà, aconsellant mides i previsions en els avançaments i procurant que no manqués els elements necessaris.

La ponència formula aquestes conclusions:

No precedeix exigir responsabilitats ministerials, perquè seria confondre, amb imperdonable apassionament, la culpa o negligència feta en el comés del càrrec amb l'infortuni o desgràcia del ministre que sofreix contra la seva voluntat, malgrat de la seva sollicitud un esdeveniment imprevisit.

Afegeix la ponència que l'examen de les responsabilitats, en la política hispano-marroquina, comença l'any 1921 i no es pot arribar a aquest sense passar pels anys 11, 12, 13 i 14.

Respecte al punt dels tribunals, la Ponència entén que s'ha d'apressar la tramitació de les causes, arribant fins a la Reforma de les Lleis si calgués.

La Ponència considera que les Reals ordres d'En La Cierva eren obligades i necessàries. Acaba la Ponència amb el desenrotllament del tercer punt, o tercera conclusió, en la qual demana que es segueixin en l'organització política-militar del Protectorat, diverses orientacions que es marquen.

Per fi es demana que el Govern practiqui una informació per a depurar la manera com s'invertiren les quantitats destinades al Marroc.

LA PONECIA DELS LLIBERALS

Les conclusions de les Ponències dels liberals són: Que amb tot l'alcany definit de la primera part del dictamen, votar la censura contra el Govern que exercia en juliol de 1921, especialitzant les declaracions de responsabilitat política en el ministeri de la Guerra i el d'Estat i el president del Consell. Que en reformar-se el Codi Penal es procuri portar el llibre II, títol 3, previsions i sancions adequades per als greuissims danys que amb infracció manifesta de les lleis o amb inexcusable negligència sofreixen els alts interessos nacionals per notes o omissions de Govern.

L'arbitratge d'En Cruella donà lloc a sorolloses manifestacions de protesta per part del públic espectador.

A Sabadell el partit no pogué acabar-se

Poques vegades s'havia vist un Sans que es llençés amb tanta valentia com diumenge, jugant contra el Centre. A la primera part, s'imposà totalment i l'estruch tingué feina de valent. Quan mancaven pocs minuts per a arribar al descans, una pilota debilitant rebotada pel porter, l'aportà En Pons per a aconseguir el primer tant.

La segona part decaigué en absolut el joc per la intensificació dels espectadors i continus desacerts de l'àrbitre senyor Ferrer Elias que promové finalment un dels escàndols més grans.

La primera bronca forta l'ocasionà l'anulació d'un gol dels sabadellencs i des d'allavors ja no hi hagueren més pau. Un penalty contra el Sans fou ben salvat per En Padrell, per qui va ésser un gran dia; l'atoc sabadellenc anava "in crescendo", més la defensa unionista multiplicant-se; per si En Martí rematant un corner obtingué l'empat.

Un xut inesperat d'En Franch fou el segon pel Sans; part del públic s'obstinà en que era ofside i interrompé el joc breus moments.

Reprès amb violència que mal En Costa i Vardà rodolen a terra; aquest darrer sofrí una seriosa

lesió a la cama. Veure això el públic i invadir el camp, fou cosa ràpida; l'àrbitre tingué de sortir cotsodiat per la guarda civil i quedant sospès el partit quant encara mancaven uns vint minuts amb el resultat de 2 a 1 pel Sans.

Els equips estaven formats per l'ordre següent:

Unió: Pedret, Solà, Moltó, Badà, Helbig, Barratxina, Martí, Costà, Costa, Pons, Franch i Oliveros.

Sabadell: Estruch, Cabedo, Montaner, Morera, Llunús, Sardà, Molins, Bertrán, Martí, Desvens i Castellet.

Martínez per 2 a 1

La igualtat d'ambdues forces feu reunir una considerable gentada al camp del Poble Nou; els equips eren els següents: Martínez: Pallegà, Trallero, Samsó, Camorera, Costa, Besas, Villar, Lakatos, Carapug, Barratxina i Rodríguez.

Júpiter: Castro, Gener, Garrober, Tena, Callicó, Gumbau, Mercadé, Gombau, Mauri, Naval i Gimeno.

De bon començament se veié molta nerviositat en uns i altres, de la qual cosa se'n ressentí força el joc; en una avançada jupiterista en Gimeno centrà magníficament i En Besas, en intentar treure la bola, la desvià amb tanta desgràcia que per si mateix marcà el gol.

El Martínez reprengué el joc amb més foga i dominà; bonica arrancada d'En Villar, el qual

passa a En Lakatos; aquest xut amb extraordinària violència, aconseguí l'empat.

Els martínez dominen força, donant lloc a una fogosa defensa dels seus contraris; per mans d'aquests darrers, En Costa tira un "free-kick" i aconseguí el segon pel seu equip.

A la segona part no va marcar-se cap nou gol, malgrat que en certs moments el Júpiter dominà netament. L'actuació del seu davant centre resultà tan desastrosa que el públic en protesta sorollosament, arribant a creure s'hi hauria "combinat"; un gol del Martínez no fou concedit per mans intervingudes.

El Júpiter obtingué dos penals; el primer tirat per En Mauri, fou llençat als núvols. El segon se presta a un veritable cas a aclarir. Mentre l'àrbitre tocava el castic, la pilota travessà la xarxa... i el gol va anular-se per tirar-ne el penal. En Garrober el fallà.

El Júpiter ha presentat protesta per aquesta decisió de l'àrbitre.

El Martínez jugà, no obstant, millor que els seus contrincants; l'actuació de l'àrbitre, senyor Vidal, resultà bastant gris.

El Terrassa i l'Espanya empaten a un gol

Les coses del futbol diumenge jugant en terreny contrari i sense en Bota, ni Blanco, ni Casanovas, l'Espanya, l'equip batut per tothom quasi, el resultat del

qual amb el Terrassa semblava havia d'ésser una catàstrofe més, aconseguí un resultat que pot dir-se brillant.

I així fou; la manca d'espai no ens permet extendre'ns com seria el nostre desig. Diguem tan sols que els gols foren obra d'En Redin i Alfaro, en la primera i segona part respectivament. No succeïren incidents de cap mena i eren els equips:

Espanya: Leal, Peralló, Vidal, Torres, Plaza, Zaragoza, Dalmau, Alfaro, Bellavista, Raich i Pasani.

Terrassa: Munill, Masagré, Torrella, Segarra, Papell, Fernández, Santos Lagilla, Canals, Rodin, Roig.

D'àrbitre en fou En Baonza.

L'Atletico de Sabadell i Triomfa del Badalona per 2 a 0

Els sabadellencs estan disposats a donar disgustos; el resultat de l'encontre aquest causà molta sorpresa, puix ningú se l'esperava. Segurament que ni els mateixos del Badalona podien suposar que a la segona part no els fos possible igualar.

I no obstant, així succeí; el camp, en determinat cantó, estava desolable pel fang i per l'aigua; els de l'Atletico ho aprofitaren en la primera part per fer els dos gols.

Un de brillantíssim aconseguí per l'extrem esquerre d'un xut magnífic i el segon, roinat del davant centre.

na el impossible per a empatar; però En Mauri tenint d'ésser reemplaçat per contús, motivà que l'equip anés perdent les energies.

L'Atletico jugà força bé podent dir-se que resultà el seu millor partit fins ara.

Arbitrà En Peris sense incidents.

Notes diverses

En el camp del Club Sambòia, va jugar-se el diumenge un interessant encontre de rugby entre el Sambòia i C. N. B., el qual resultat fou favorable a aquests darrers.

aine, La albaniana, El capità de Pura (gran èxit) i Que de gran Barcelona d'èxit clamorós. — A les deu, La generala, gran èxit d'aquesta companyia, i Que es gran Barcelona l'èxit dels èxits.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
GUÉLL - TUDELA - AS-
QUERINO - CORTES

Avui, dimarts, tarda, a les cinc, matinée popular:

EL SEU DE POLIORAMA

Nit, a les deu:

LA MUJER DE SU CASA

LOS RAILITOS
DEL TREN

EL DORADO

Companyia de sarsuela
Ortas - Leonis - Gallego

Avui, dimarts, tarda, a les cinc, Tenorio alimofalita; representació extraordinària de la sarsuela en dos actes,

EL NIÑO JUDÍO

Triomf d'aquesta companyia. Nit, a les deu: Ahí va esa mosca! Estrena de la farsa sarsuela en dos actes de Muñoz Seca i Pérez Fernández, música de Amadeu Vives

EL PARQUE DE SEVILLA
Aviat, debut de
DIONISIA LAHERA

CINEMES

Saló Catalunya

Notable sextet. Avui, dimarts, grans èxits, èxit cada dia més gran: Els tres mosqueters, segona jornada: Les joves de la reina, el més gran triomf de Douglas Fairbanks. Èxit: La culpa de els De-mo, de gran interès: Quan vis el cinema, tres milions d'èxits, comica. Demà, Programat Ajarra: Desafiado, per la gentill Enid Bagned, gran luxe i riquesa. Diumenge, nit, última jornada: Els tres mosqueters, per Douglas Fairbanks, l'èxit dels èxits. Aviat, la més gran pel·lícula històrica Joana d'Arc.

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, segon de El rei de l'argent; El liri de la muntanya de Sant Miquel; L'Idol de París; Llu-na de mel; Moviment continu.

Teat es Triomf i Marina i CINEMA NOU

Avui, La mania de la velocitat; Seguint la broma; El dilluns negre; Tragèdia amorosa; L'orfeneta, primer.

KURSAAL

Aristocràtic estil
Palau de la Cinematografia

Avui, dimarts, gran esdeveniment. Estrena de la magnífica pel·lícula espanyola

LA REINA ROSA

adaptació cinematogràfica de la famosa sarsuela d'igual nom, amb títols dels elements autors germans Quintero i adaptacions musicals de l'indigne mestre Serrano. El més gran èxit registrat a Madrid. Altres precessos cines

PARISETTE

(exclusiva), tercer capítol, titulat Les recorreguts i L'Idol de París, creació de Mlle Du Pont.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimarts, tarda i nit: Colossal programat: Moviment continu i Artistes de vodevil. La muntanya del "rancho". Visita a París dels Chers de Clavé, L'Idol de París, segon tom de El rei de l'argent. El dijous, estrena de El noi de Chartol.

Palace Cine

GRAN SALÓ DE MODA
Aristocràtiques sessions artístiques
Programes extraordinaris

Avui, dimarts, tarda i nit, Moviment continu i Artistes de vodevil (comiques); La muntanya del "rancho"; L'Idol de París, i gran estrena de Esposa capritxosa, de gran presentació.

Monumental i Walkyria

Avui, dimarts: L'orfeneta, primer episodi; Aventura temerària, per Pauline Frederick; Ahimsa de raça, Modoturus, El suicidi d'Agripa, Els chers de Clavé a París, Dijous: L'orfeneta, segon i tercer, Memorables esdeveniments! El noi. L'obra elm de Charles Chaplin Chartol, i altres.

MUSIC-HALLS

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matí.

ESPORTS

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda, a tres quarts de cinc, dos grans partits. Nit, a un quart d'onze, interessant partit de pilota a ocell: Vornella, Barrenechea i El galbar; blaus, Ondarrea i Palau.

BOXA IRIS PARK

AVUI, DIMARTS, 14

A un quart d'onze

Esdeveniment esportiu, 5 grans combats, 5: Tercer, en 6 rounds, Urtaum contra Marquès; quart, en 8 rounds, Canizares contra Paul Garbo (francès); quint, en 10 rounds, Sàez contra Young Trévet (francès). Entrada general, 3 pessetes, timbre inclòs. Despatx, CENTRE DE LOCALITATS I Iris-Park.

DIVERSOS

Esquerra Bar

Gran Restaurant
Coberts a la carta
Servei especial per a banquets, casaments, bateigs, etc.
Coberts econòmics a 350
Vestíbuls musicals totes les nits
ARIBAU, 21. TELÈFON 4070 A.

MOBLES

MOBLES

MOBLES

Preus de liquidació

Ponent, 3 bis, 5

El Universo

Gran fàbrica DE CURTITS

Antoni Catarineu

Telefon 523

especialitat en grupó per a corretja, soles i palmilles

ARENYS DE MAR

Ferró.—Pintura: Decoració

Sant Domènec del Call, 4-Tel. 4916 A

ANUNCIS, ROTULS, FAÇANES I

OBRES I TREBALLS D'ESTIL

PANYOS

J. MIR VIVES, S. A.

Ronda de Sant Pere, 15

Temporada d'hivern

Gran assortit en Meltons, Xeviot, Estams, Gabardines, Bellardines, Xesters, Gèneres per a Abrics i articles blaus i negres, Camusses i gèneres per a vestits jaqueta.

Vendes a l'engròs i al detall

Retalls els dilluns

i divendres

De 25 fins a 3000 bugies
= Rbla de les flors, 16. =

PIANOS

DE CUERDAS CRUZADAS
CON MARCO DE HIERRO
Sublime marca
R. MARISTANY
Casa fundada en 1870,
AL CONTADO
PLAZOS Y ALQUILER
18, Plaza Catalunya 18

RHODINE

El calor del verano suele amenudo cansar el organismo mas resistente.
"RHODINE", tomada en un poco de agua suprimiran todas esas molestias.

Es la reina de las agües de laula
LA DELA V A . DE SANT DANIEL
El seu representant:
JOSEP PAGANS, Ponent, 23

que procura PULMONES ROBUSTOS, i preserva de la TUBERCULOSIS

Clinica Vies

Urinary

del Dr. Claudi Vies, Rumbia Pla, 10, 1.ª planta (entre Hospital i Sant Pau)
VENERI, IMPOTENCIA, SIFILIS
Especials tractaments per al guariment ràpid de les MALALTIES SECRETES

MATRIU, PELL, RUFA, TA, PROSTATA

Consulta: de 9 a 12 i de 3 a 5—econòmica per a complets i cirurgia.

LADILLES

INSECTICIDA

PARADELL
Almirante, 28 Farmacia

Disposo

de petit capital per a co-
mèrci en marca. Escritura LA
PUBLICITAT num. 3014.

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINEAS A LES ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

El vapor "P. DE SATRUSTEQUI" sortirà el 25 de novembre de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cádiz, cap a Nova-York, Havana i Veracruz.

El vapor "ALFONSO XIII" sortirà el 17 de novembre de Bilbao, el 18 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Corunya, cap a l'Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costafirme i Pacific, amb trasbord a l'Havana.

El vapor "MONTEVIDEO" sortirà el dia 10 de desembre de Barcelona l'11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cádiz, cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, San Juan, Puerto Cabello i la Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord a Veracruz.

LINEA DE BUENOS AIRES

El vapor "INFANTA ISABEL DE BORCH" sortirà el 4 de desembre de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cádiz, cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINEA DE FILIPINES

El vapor "C. LOPEZ Y LOPEZ" sortirà de Cádiz el 16 de Desembre, de Cartagena el 17, de València el 18 i el 22 de Barcelona cap a Port-Said, Colombo, Singapur i Manila, admetent-hi passatge i càrrega per als dits ports i per altres indrets amb els quals hi ha establerts serveis regulars de dels ports abans indicats.

LINEA DE FERNANDO POO

El vapor "CATALUNA" sortirà el 15 de novembre de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena i el 20 de Cádiz cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, restants escales intermèdies i Fernando Poo.

Ultra els indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova-York, ports Cantàbria a Nova-York i la línia de Barcelona Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com ha acreditat en el seu dilatat servei. Tots els vapors tenen telegrafia sense fils.

No paguen lloguer !!!

Compreu un pis en lloc cèntric, amb tot el confort modern, construit expressament i a gust vostre

Des de 5 mil a 150 mil pessetes

Per a informes : Auger i Jubany : Corredors de finques
Casp, 35, 2.ª (De 3 a 5) Telèfon, 1161 S. P.

PELLETERIA LA SIBERIA

RAMBLA DE CATALUNYA, 15

CORTS CATALANES, 624

Grandios assortit de confeccions de gran novetat
especialment en abrics i jaquetes ultima creació

Continuament articles de gran reclam

NOTA: Primera fàbrica d'Espanya de curtits i tintoreria de tota classe de pells fines.

Preus reduïts en totes les Seccions.

Vostè vol posar una botiga de calçat?
No la vol posar?

Vagi de seguida a comprar Calcat al preu de cost al

SPLENDID BAZAR

71, Salmerón, 71 (Travessera)

EN LIQUIDACIO PER DISSOLUCIO DE LA SOCIETAT

Aquesta casa sempre ha venut bons articles, mai gèneres de batalla.

Tot ha de liquidar-se en les mateixes condicions, incloses les més altes novetats que arriben actualment per a la temporada.

Vagi a veure els aparadors, ja comprarà. Perquè aquesta liquidació no és una enganyosa especulació comercial, ni hi trobarà aquells fútils i ridículs retolets de "ANTES" i "AHORA."

TOT ESTA MARCAT CLARAMENT

71, Salmerón, 71 (Travessera)